

CONSELL GENERAL Pàgines 6 a 10

Sense referèndum fins que el text estigui «totalment tancat»

El cap de Govern admet que si l'Acord «fos mixt, caldria una ratificació de tots els Estats membres»

CONSELL GENERAL

El cap de Govern, Xavier Espot, i la ministra de Presidència, Economia, Treball i Habitatge, Conxita Marsol.

El mandatari manté que la votació no es convocarà «fins que el contingut estigui totalment esmenat i confirmat»

► **Molné** reconeix els reptes de l'aïllament prolongat al centre penitenciari

► **Casal** confirma l'estudi de càrrega nacional per garantir un creixement urbanístic sostenible

► **Concòrdia** acusa la inversió estrangera com a punt d'inici de la crisi d'habitatge

ENTORN DIGITAL Pàgina 3

Un ciberatac deixa fora de servei diverses webs i interromp serveis clau

AVÍS PER DELICTES Pàgina 14

La Policia alerta de trucades amb suplantació de números andorrans per a inversions fraudulentes

FAC Pàgina 28

La Federació Andorrana de Ciclisme escull Carolina Poussier com a nova presidenta

COMPTA JÚNIOR

Generació Myandbank

Compte remunerat al 2% TAE
0 comissions
0 despeses
Targeta gratuïta
Bizum

 myandbank

El Compte Júnior és un producte de Myandbank destinat a joves d'entre 12 a 17 anys. Myandbank és un banc 100% digital, un nou canal comercial d'Andorra Banc Agrícola Reig, SA. (Andbank). Andbank opera amb el Número de Registre Tributari (NRT) A700158F, el núm. de Registre Societats Mercantils 5008, i el núm. de registre a l'Autoritat Financera Andorrana (AFA) EB 01/95. Per a més informació, contacta amb hola@myandbank.com o al 881 960.

Tema del dia

Bloqueig a l'entorn digital

ATAAC INFORMÀTIC

Un ciberatac paralitza els serveis tecnològics de diverses entitats

Les autoritats investiguen la motivació de l'atac, el qual ha atacat webs com FEDA o Mobilitat

EL PERIÒDIC

ELENA HERNÁNDEZ MOLINA
ANDORRA LA VELLA

Una de les principals empreses proveïdores de serveis tecnològics del país va estar víctima ahir d'un ciberatac que ha afectat directament diverses entitats, tant públiques com privades. Entre les entitats damnificades es troben les pàgines web de Mobilitat, RTVA, el Comú d'Andorra la Vella i Pyrénées, entre d'altres. Davant d'aques-

Encara no és possible valorar si aquest és l'atac tecnològic més important que ha patit el país fins ara

ta situació, el responsable de l'Agència Nacional de Ciberseguretat d'Andorra, Jordi Ubach, va assenyalar, en declaracions als mitjans, que, fins al moment, no es coneix la motivació de l'atac. Així mateix, va precisar que «la informació disponible es troba en una fase inicial de l'incident, que correspon al procés de recuperació dels sistemes», a més de subratllar que, «fins que no es disposi de més dades, no es pot determinar qui o què hi ha al darrere».

En aquest context, Ubach va explicar que, segons el protocol establert, «les entitats tenen 72 hores per informar de

l'incident, i posteriorment disposen de diversos dies per proporcionar informació addicional sobre el succés». Pel que fa a les entitats afectades, l'Agència Nacional de Ciberseguretat va indicar que encara no s'ha determinat el nombre total d'empreses afectades. Tanmateix, van destacar que les afectacions en entitats públiques són limitades. Entre aquestes es troben la pàgina web de Mobilitat i la del Comú d'Andorra la Vella, que van informar a través de la xarxa social X (abans Twitter) que els seus portals es trobaven fora de servei per proble-

Hosting Server Connect Timeout

HTTP 502 — Unable to Connect to the Origin Server

Please try again in a few minutes

Error Details:

Error Code: **HTTP 502**
Error Message: Backend or gateway connection timeout.
Server ID: **13038**

What's going on?

Origin server might be down
Sucuri Network blocked by Origin Firewall

La pantalla que surt a l'intentar accedir a algunes pàgines webs del país caigudes.

Jordi Ubach

RESPONSABLE DE L'AGÈNCIA NACIONAL DE LA CIBERSEGURETAT

«Les entitats tenen 72 hores per informar de l'incident i diversos dies per proporcionar informació addicional»

mes tècnics.

Ubach també va explicar que l'agència està compartint informació a través dels canals i grups de treball pertinents per obtenir «més intel·ligència» sobre l'atac i compartir-la amb les entitats afectades, així com amb la resta del teixit empresarial i institucional del país, per prevenir incidents similars. Finalment, des de l'agència van aclarir que encara no és possible valorar si aquest és l'atac tecnològic més important que ha patit el país, ja que es troben a l'espera de fer balanç sobre la magnitud de l'afectació. ●

EDITORIAL

La responsabilitat de la política participativa a Andorra

EL PERIÒDIC D'ANDORRA no es fa responsable de l'opinió dels seus col·laboradors i tampoc s'identifica necessàriament amb els seus comentaris.

A efectes de publicitat contractada per persones pertanyents a diferents sectors o branques professionals, aquest mitjà no es fa responsable del contingut de la publicitat en relació al disposat en les normes estatutàries o deontològiques que regeixen la professió en concret, la qual qüestió únicament compet a la persona que contracta la publicitat.

El recent anunci del cap de Govern sobre la no convocatòria del referèndum posa de manifest una realitat preocupant: la manca de claredat i consens en processos que haurien de ser el màxim exemple de democràcia participativa. Es-

pot ha justificat la decisió en què el text encara no està totalment definit, però aquesta explicació denota una falta de previsió i organització que resulta alarmant. El referèndum és una eina essencial per donar veu directa a la ciuta-

dania en qüestions transcendents. Posposar-lo indefinidament suggereix que, en lloc de prioritzar el diàleg i l'acord, el Govern prefereix mantenir el control sobre un procés que, paradoxalment, hauria de ser obert i transparent.

Aquesta dilació no només desgasta la confiança en les institucions, sinó que també perpetua la percepció d'una política centrada en interessos partidistes, més que en les necessitats reals del poble andorrà. És urgent que el Govern rede-

fineixi les seves prioritats i aposti decididament per la participació ciutadana, tancant els textos amb rigor i facilitant un debat públic enriquidor. Només així Andorra podrà avançar cap a una democràcia més madura i robusta.

Junts separats, un nou model de relació

Estic segura que darremament, en mig de totes les noves tendències en relacions sentimentals, heu sentit parlar de les parelles LAT, que no és més que l'abreviació de la traducció literal *Living Apart Together* (viure separats estant junts) i que es tracta d'un nou model de relació que cada vegada pren més força i que, evidentment, qüestiona el model de parella tradicional.

És un fet que en els darrers anys, les famílies del Primer Món, especialment en el món occidental, han viscut transformacions a causa dels

canvis, d'una banda, en la formació de les pròpies famílies i d'una altra, en el funcionament de les parelles que les componen. I una conseqüència directa de tot això és que hagi sorgit un grup de persones que qüestionen aspectes que tradicionalment tenien lloc

per costum o per imposició, i han decidit trencar les regles per poder portar la seva relació de parella com ells volien, buscant la seva felicitat segons les seves necessitats i no segons el que fins ara estava establert.

[Passa a la pàgina següent](#)

DES DE 1998

the cigarshop
ANDORRA

Més de **700 referències de cigars premium** a la seva disposició.

Avinguda Meritxell, 40
AD500 Andorra la Vella
Tel. (376) 826 515

Carrer de la Unió, 2
AD500 Andorra la Vella
Tel. (376) 853 400

Carrer Major, 23
AD200 Pas de la Casa
Tel. (376) 855 216

www.thecigarshop.ad

Ve de la pàgina anterior

Dintre d'aquesta revolució i en mig d'altres nous models, ens trobem amb el fenomen LAT, que originàriament sorgia als països anglosaxons, però que s'ha estès de forma bastant ràpida a altres països.

Evidentment, optar per aquest nou model de parella no respon a una única raó, però és cert que aquest fenomen és més secundat per parelles que ja han tingut alguna relació tradicional anterior i que una vegada s'han separat no volen repetir els estàndards precedents. També es dona més entre persones amb estudis o amb empresa pròpia, probablement perquè viure separats en una relació de parella comporta una despesa econòmica més gran i això requereix tenir sous més elevats.

Un altre punt interessant és que són les dones les màximes defensores d'aquest nou model. I probablement es deu al fet que en una societat patriarcal, com la nostra, les dones s'han educat per atendre els ho-

mes, per tenir fills i per ser un referent en la seva criança, i en conseqüència, les dones que venen d'una relació anterior on no se les ha permès gaudir de la seva independència, una vegada han aconseguit assaborir-la no volen perdre-la sota cap preu, i han fet de la frase «que es rentin ells els calçotets» el seu lema.

És un fet que actualment la majoria de les dones busquem relacions que complementin la nostra vida i no que la condicionin, per poder establir vincles més sans basats en l'elecció i no en la dependència o la necessitat. I també és cert que un model LAT no compromet la independència ni l'espai personal de cap membre, tot i mantenir una relació. Això no obstant, des del meu punt de vista, el fenomen LAT respon sobretot a la por al compromís (tan habitual a la vida moderna) i a la no acceptació de les responsabilitats dins de la parella. I la principal mostra és que les parelles LAT tenen molt clar que si haguessin de conviure, se'ls acabaria l'amor. I de la mateixa manera

que som capaços de jutjar una parella que per qualsevol motiu s'ha de separar una temporada i qüestionem que si la parella es trenca és perquè el vincle no estava ben format, hauríem de qüestionar-nos el vincle en una relació en la qual els components tenen clar que estan junts no funcionaria.

Vist d'una altra forma, les parelles LAT comparteixen una relació romàntica i sexual que sorgeix per una obstinació prolongada d'utilitarisme. Es tracta d'una relació 'd'usar i tirar' en la qual només es busca assumir els beneficis i

sabilitats d'una relació a llarg termini.

I jo entenc que resulta molt temptador quan vens d'una relació anterior en què l'amor ha fracassat, i especialment quan has tingut fills que dificulten qualsevol nova relació. Resulta supercòmode mantenir una relació en la qual només comparteixes els bons moments, i les teves necessitats sexuals estan ateses, però no crec que ho estiguin la resta de necessitats. El compromís no és una càrrega socialment insuportable, sinó l'acte d'amor més pur, perquè sentir-te estimat es-

meus principis.

I avui acabarem amb una frase d'un dels màxims exponents del realisme literari en llengua castellana, Benito Pérez Galdós, que diu: «El veritable amor, el sòlid i durable, neix del tracte; la resta és invenció dels poetes, dels músics i altra gent gandula», i que suggereix que l'amor veritable i durador no sorgeix simplement de sentiments romàntics o idealitzats, sinó que es construeix a través de la interacció i l'experiència compartida entre les persones. Impliqua que l'amor es conrea i creix a mesura que les persones es coneixen, es comprenen i s'accepten mútuament en un nivell més profund i realista. I aquest coneixement profund neix de la convivència. Els 'artistes' poden tenir idees romàntiques sobre l'amor que evadeixen els desafiaments i el treball dur que comporta mantenir una relació sòlida i duradora, però en realitat, l'amor es construeix en les relacions quotidianes i a través del compromís mutu. ●

Enginyera de camins i cap d'obra

L'amor veritable i durador es construeix a través de la interacció i l'experiència compartida

no les pèrdues, una relació basada en l'hedonisme que fuig d'un possible, però no real, patiment. I aquest model de relació pot ser molt lícit, pràctic i divertit, però no es tracta d'una veritable relació de parella, ja que manca la maduresa emocional necessària per assumir les respon-

tà molt bé, però estimar i comprometre't amb algú respon a l'amor més pur, a la seva essència. Però és clar, si diu el refranyer popular que «cada casa és un món, i cada persona, un misteri», no seré jo qui jutgi la manera que esculli ningú per viure la vida, bo i així, jo continuaré fidel als

Shell V-Power

SENT EL NOSTRE MÀXIM RENDIMENT

GO WELL

Comparat amb fórmules anteriors de Shell V-Power. Els beneficis reals poden variar d'un vehicle a un altre. Si en vol més informació, vagi a Shell.es. Les marques de Shell son utilitzades per DISA sota llicència atorgada per Shell Brands International AG.

Esplot admet que el text de l'Acord «no està totalment tancat»

El debat al Consell General deriva en retrets del mandatari cap als grups d'Escalé i Montaner

PARIS MAMEGHANI / ALEX MONTERO
ANDORRA LA VELLA

El cap de Govern, Xavier Espot, admet que el text s'hauria de renegociar en cas que els Estats membres no admetin algun dels articles inclosos: «Si fos mixt caldria una ratificació de tots els Estats membres, i si no ho fos no

més caldria la ratificació del consell, motiu pel qual no puc detallar la data». Així va quedar ratificat al debat al Consell General envers la convocatòria d'un referèndum sobre l'Acord d'associació amb la Unió Europea, en una sessió que va posar de mani-

fest la manca de claredat del Govern pel que fa al procés d'aprovació del contingut definitiu del text negociat. Tot i les pre-

güentes formulades per Carine Montaner, presidenta del grup parlamentari d'Andorra Endavant, Espot no va especificar si l'Acord serà considerat mixt o no, ni tampoc quines seran les implicacions d'aquest fet en el calendari previst.

Espot va defensar que no seria prudent fixar una data per al referèndum mentre el Consell de la Unió Europea no validi el text. «El que no farem és convocar-lo fins que el contingut estigui totalment esmenat i confirmat», va declarar. No obstant això, va admetre que, en un hipotètic escenari en què algun dels Estats membre decidís renegociar

algun article, es podrien fer canvis puntuals, una afirmació que va generar més dubtes sobre el grau de fermesa del document acordat.

Espot no va especificar si l'Acord serà mixt ni quines seran les implicacions d'aquest succés

Escalé i Montaner van criticar durament la falta de definició del mandatari en les seves paraules

El cap de Govern, Xavier Espot.

En aquesta mateixa línia, la consellera Montaner va criticar la falta de definició del Govern, subratllant que la ciutadania té dret a saber amb claredat quin serà el text sotmès a votació i quan es durà a terme la consulta. A més, va insistir que «no hi ha cap motiu per ajornar el referèndum si la intenció és garantir la participació ciutadana». Espot, per contra, va replicar que avançar el referèndum sense tenir la validació final seria «imprudent» i va afegir que el seu Govern no fa «política de la por», tot i acusar els opositors de generar alarmisme.

El debat va prendre un gir tens quan Montaner va assenyalar

“

Xavier Espot

CAP DE GOVERN

«A aquesta cambra parlamentària el que hi hauria d'haver és una mica més d'intel·ligència natural»

“

Cerni Escalé

CONSELLER DE CONCÒRDIA

«És una absoluta irresponsabilitat aquí i fer creure que aquest text pot tornar-se a negociar un altre cop»

que el Govern ha fet ús d'intel·ligència artificial per avaluar certs aspectes del text negociat, amb un cost molt superior al del seu propi estudi d'impacte, el qual es xifra en 14.000 euros. Espot va replicar amb un comentari en què apel·lava a la «intel·ligència natural» per suggerir que no caldria debatre qüestions com aquesta, considerant la presidenta d'Andorra Endavant, amb un to irònic, l'allusió una distracció davant la manca de respostes concretes sobre el full de ruta. Aquest comentari va generar una tensió palpable al debat, encara més quan Espot va remarcar que «a aquesta cambra hi hauria d'haver una mica d'intel·ligència natural». Tot i això, posteriorment va demanar disculpes si algú s'havia sentit ofès, però va mantenir que la seva intervenció s'emmarcava en un context de debat intens.

Pel que fa a les garanties que ofereix l'Acord, el cap de Govern va reiterar que ha estat elaborat amb el suport dels millors assessors i que representa la millor opció per al Principat. Tanmateix, va advertir que rebutjar-lo comportaria «conseqüències terribles» per al país. Sobre la possibilitat expressada pel mateix Espot de fer canvis puntuals al text negociat, aquesta va alimentar les crítiques de l'opo-

El president del grup parlamentari de Concòrdia, Cerni Escalé.

La presidenta del grup parlamentari d'Andorra Endavant, Carine Montaner.

sició, la qual va acusar el Govern de no haver abordat la negociació amb prou rigor ni transparència.

Així i tot, Montaner va insistir que la pèrdua de mecanismes com la immigració selectiva podria tenir un impacte negatiu, mentre Espot va assegurar que Andorra no aspira a formar part de l'espai Schengen i que mantindrà els seus controls fronterers actuals. Finalment, el president del grup parlamentari de Concòrdia, Cerni Escalé, va lamentar la manca d'un estudi complet que avaluï l'Acord i ha acusat el Govern de generar confusió entre la població. A més, va criticar que «és una absoluta irresponsabilitat arribar aquí i fer creure que això pot tornar-se a negociar» i va alertar que «si les seves tesis prosperen, d'aquí a 10 anys ens penedirem tots plegats».

Malgrat el to tens del debat,

“

Carine Montaner

CONSELLERA D'ANDORRA ENDAVANT

«No hi ha cap motiu per ajornar el referèndum si la intenció per part de Govern és garantir la participació ciutadana»

Montaner va voler introduir un toc d'humor, que va ajudar a relaxar mínimament l'ambient. Amb tot, Escalé i altres membres de Concòrdia van insistir que «el que portem aquí són les inquietuds dels ciutadans» i van reiterar els seus dubtes sobre les implicacions futures de l'Acord d'associació amb la UE. ●

SISTEMA PENITENCIARI DE LA COMELLA

CONSELL GENERAL

La ministra titlla l'oposició d'emetre crítiques «desproporcionades» i nega negligències en el suïcidi recent d'un intern.

Molné assegura reptes com l'aïllament prolongat a la Comella

La ministra titlla l'oposició d'emetre crítiques «desproporcionades»

PARIS MAMEGHANI / ALEX MONTERO
ANDORRA LA VELLA

El Consell General va ser ahir l'escenari d'un intens debat sobre la situació penitenciària a Andorra, arran del suïcidi recent d'un intern al Centre Penitenciari de la Comella. La consellera socialdemòcrata Susanna Vela va interpel·lar la ministra de Jus-

tícia i Interior, Ester Molné, per exigir explicacions sobre el cas i per denunciar les condicions en què es troben els reclusos. Molné va defensar la gestió realitzada pel Govern i va remarcar que, segons els informes administratius i tècnics elaborats després del succés, «no hi ha hagut cap negligència en l'aplicació dels protocols antisuïcidi» al centre penitenciari. A més, va destacar que aquests protocols es van aplicar tal com es requereix, incloent el seguiment per part dels professionals mèdics i el personal de seguretat. La ministra va expli-

car que «quan es detecta que una persona pot estar en risc, s'activa un mecanisme immediat que inclou la reubicació en una cel·la especial i l'atenció per part d'un equip mèdic especialitzat».

Tot i això, Molné va rebutjar la possibilitat de dur a terme una auditoria externa, al·legant que la situació ha estat suficientment analitzada a nivell intern i que la fiscalia ja està investigant el cas en l'àmbit judicial. Enmig de les explicacions, la ministra va lamentar que, al seu entendre, el PS hagi utilitzat aquest succés per desacreditar la gestió penitenciar-

ria del Govern. «No s'ha de fer política d'un cas aïllat», va afirmar, insistint que els casos puntuals no haurien de ser motiu per posar en dubte tot un sistema.

Les crítiques, però, no van convèncer Vela, qui va exigir més transparència i va reiterar la necessitat de garantir millor els drets dels interns, denunciant l'excessiu aïllament que pateixen. «Els interns passen fins a 19 hores diàries a les cel·les, una situació que vulnera els seus drets humans i dificulta la seva reha-

Susanna Vela

CONSELLERA GENERAL DEL PS

«Els interns passen fins a 19 hores diàries a les cel·les, una situació que dificulta la seva rehabilitació»

bilitació», va afirmar. La consellera també va defensar que «el sistema actual és massa punitiu i no ajuda a respectar els drets humans dels reclusos» i va proposar augmentar els programes de formació i activitats per afavorir la seva rehabilitació.

Pel que fa a la situació de salut mental, Molné va reconèixer que el centre està atenent més interns que mai amb trastorns mentals i va anunciar que «estem treballant en un nou model de centre penitenciari adaptat a aquesta realitat, que podria estar enllestit en un any». Mentrestant, va defensar que es treballa per ampliar les hores d'atenció psicològica disponibles, actualment limitades a vuit setmanals. «Mai he dit que no a augmentar els recursos. Estem disposats a fer-ho, però no cal desacreditar el que ja estem fent», va subratllar. La ministra també va destacar que ha iniciat una consulta al Consell Superior de la Justícia i als tribunals per explorar models que millorin la situació dels interns amb problemes de salut mental i s'adaptin millor a les seves necessitats. ●

Jeff de Bruges

ANDORRA

24 DIES
24 DELÍCIES!
amb el nostre calendari d'advent.

Avinguda Meritxell, 42
AD500 Andorra la Vella
ANDORRA

TEL: 882 882

E-Mail: jeffdebruges.andorra@gmail.com

CREIXEMENT PROPORCIONAT

Pàgines 6 a 10 <<<

Casal confirma un estudi nacional de càrrega per garantir la sostenibilitat

CONSELL GENERAL

El projecte es farà «quan es completin els estudis parroquials»

PARIS MAMEGHANI / ALEX MONTERO
ANDORRA LA VELLA

La pregunta formulada al Consell General pel conseller Cerni Escalé, president del grup parlamentari de Concòrdia, va posar en relleu la necessitat d'un estudi de capacitat de càrrega nacional i la manca d'acció coordinada entre Govern i comuns per abordar el creixement urbanístic i la pressió sobre els recursos del país. Escalé va preguntar al Govern què entén per aquest estudi i va criticar que només s'estigui valorant el «valor màxim» de capacitat de càrrega, obviant el «valor òptim» que garanteixi un desenvolupament sostenible. A més, va assenyalar que, des del 2011 s'han autoritzat més de dos milions de metres quadrats per edificació, una xifra que, segons ell, evidencia la manca de control sobre l'expansió urbanística.

El ministre de Medi Ambi-

El ministre de Medi Ambient remarca que el projecte es farà quan es completin els estudis parroquials.

CERNI ESCALÉ

CONSELLER DE CONCÒRDIA
«Govern només està valorant el valor màxim de capacitat de càrrega, obviant el valor òptim»

ent, Agricultura i Sostenibilitat, Guillem Casal, va defensar que ja existeixen estudis nacionals que s'estan compartint amb els comuns per garantir una planificació coordinada. D'aquesta manera, va remarcar que són els comuns els responsables d'elaborar els plans d'urbanisme en base al Pla Nacional del Territo-

ri, a més d'anunciar que Govern preveu realitzar un estudi de càrrega nacional. «Hi ha una voluntat nacional», va assegurar, deixant clar que per dur-lo a terme cal primer disposar de tots els treballs parroquials. A més, va defensar que un cop es disposi de tots els estudis parroquials, es farà una valoració global. ●

CRISI DE L'HABITATGE

Concòrdia acusa a Govern de provocar la crisi de l'habitatge per les inversions estrangeres

P.M.
ANDORRA LA VELLA

El conseller general de Concòrdia, Pol Bartolomé, va acusar ahir el Govern de ser el principal responsable de la crisi de l'habitatge al país, en un enfrontament marcat per la nova quota de 125 permisos per a treballadors per compte propi. Bartolomé va atri-

buir aquesta situació a una política que, segons ell, ha prioritzat les inversions estrangeres sense tenir en compte les necessitats dels ciutadans d'Andorra. «La crisi de l'habitatge l'heu provocat vosaltres», va afirmar Bartolomé, lamentant que el país s'hagi convertit en un «jardí per als inversors estrangers» mentre s'ha deixat de banda als residents. La mi-

nistra de Justícia i Interior, Ester Molné, va respondre defensant la necessitat d'una política equilibrada que permeti gestionar la pressió demogràfica i l'impacte al mercat de l'habitatge. Altrament, va explicar que s'han reduït les quotes d'immigració per compte propi al 50%, i va assegurar que aquestes mesures són necessàries per mitigar la tensió. ●

CONSELL GENERAL

El conseller Pol Bartolomé, ahir.

25è Aniversari!

2024
FESTIVAL INTERNACIONAL

ORGUE&nd

PASSIONS!

TARDOR / HIVERN

12
octubre

Església de Sant Esteve
d'Andorra la Vella

**ECKHARD
MANZ**

(DE)
orgue

Passió per Bach i el present.
Ponts sonors a través dels segles

9
novembre

Església de Sant Esteve
d'Andorra la Vella

**FRANÇOIS
ESPINASSE**

(FR)
orgue

Passió per la música francesa

28
desembre

Església de Sant Esteve
d'Andorra la Vella

**COR
CEREROLS**

(ES)

Passió vocal: Completes
Solemnes de Nadal

PRINCIPAT D'ANDORRA

Concerts a les 21.30 h.
Entrada lliure amb col·lecta
Reserva a:
www.amicsdelsorgues.com

Organitza

Amb el patrocini de

Amb la col·laboració de

Amb el suport de

FOMENT EMPRESARIAL

L'Executiu simplificarà els tràmits administratius

Marsol anuncia la creació d'una autorització única per facilitar l'activitat empresarial

AGÈNCIES
ESCALDES-ENGORDANY

Govern té la intenció d'agilitzar els tràmits administratius per a les empreses de cara al 2025. La ministra d'Economia, Conxita Marsol, va admetre durant la 1a Jornada Internacional d'Andorra Business que «tenim uns tràmits feixucs», però va assegurar que ja s'està treballant per millorar-los. En concret, Marsol va explicar que l'objectiu és «simplificar les autoritzacions comercials» per arribar a «una autorització úni-

ca». Aquesta mesura es coordinarà amb els comuns per evitar duplicitats burocràtiques, com demanar la mateixa informació a diferents organismes. En la mateixa jornada, el professor universitari Pelayo Corella va animar els empresaris a perdre la por a la internacionalització. «Tothom s'equivoca, però la por és el pitjor company de viatge», va destacar. Corella va insistir que la internacionalització no només significa vendre a altres països, sinó també analitzar el mercat global i aprofitar les tendències. «No es

Marsol anuncia la creació d'una autorització única per reduir duplicitats burocràtiques.

PELAYO CORELLA

PROFESSOR UNIVERSITARI

«Les empreses que es queden al marge de la internacionalització es perden grans oportunitats»

tracta només d'exportar productes, sinó també de captar coneixement i veure com s'estan fent les coses arreu del món», va afegir, afirmant que «les empreses que es queden al marge de la internacionalització es perden grans oportunitats, especialment en un món tan globalitzat». ●

INFRASTRUCTURES

El projecte Node avança segons el calendari previst

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

El projecte Node d'Andorra Telecom continua avançant fermament, complint els terminis establerts i, fins i tot, superant algunes fites en l'execució dels treballs. Aquest dijous, els membres del consell d'administració de l'operadora, encapçalats pel cap de Govern, Xavier Espot, van visitar l'obra i van valorar positivament l'estat actual del projecte. La posada en funcionament del Node està prevista per a l'estiu de 2026, moment

en què s'espera que es converteixi en un punt clau per millorar l'atenció presencial als més de 100.000 clients i visitants anuals que actualment rep l'operadora. Aquesta nova infraestructura busca optimitzar els serveis i la gestió d'Andorra Telecom per adaptar-se millor a les necessitats dels ciutadans. El projecte també preveu un diàleg constant amb els veïns per garantir la màxima transparència i participació en el procés de desenvolupament, amb trobades semestrals per informar sobre els avenços. ●

La posada en funcionament està prevista per a l'estiu de 2026.

CONNEXIÓ AÈRIA

ANDORRA TURISME

La ruta aèria supera el 80% d'ocupació en dates clau com el cap de setmana de Tots Sants.

Els vols a Mallorca registren una ocupació mitjana del 45%

La ruta aèria supera el 80% d'ocupació en dates clau com el cap de setmana de Tots Sants

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

La ruta aèria entre Andorra-La Seu d'Urgell i Palma de Mallorca, reactivada a finals de setembre, registra actualment una ocupació mitjana del 45%. Aquesta xifra, que va arribar a superar el 80% durant el cap de setmana de Tots Sants, reflecteix l'aposta per mantenir aquesta connexió durant tot l'any. Durant l'hivern passat, l'ocupació mitjana va ser del 70%, amb un 81% al febrer i pics del 94%, consolidant l'interès creixent per aquest enllaç. En aquest context, el ministre de Turisme i Comerç, Jordi Torres, va presentar ahir al matí l'oferta turística d'Andorra a una vintena d'agències de viatges de Mallorca, membres d'AVA i AVIBA. L'objectiu va estar donar a conèixer les activitats i atractius del pa-

ís al llarg de tot l'any perquè les agències balears puguin incloure Andorra en les seves propostes. Torres va destacar que «connectar Andorra amb Mallorca tot l'any s'alinea amb la voluntat de diversificar i desestacionalitzar el turisme, alhora que s'exploren nous mercats». A més, va subratllar que la intenció és que aquesta ruta «ens permeti situar-nos al 'top of mind' del turista balear». La reunió es va emmarcar dins l'estratègia de promoció de la connexió aèria entre els aeroports de Palma i Andorra-La Seu. També hi va participar Carlo Di Maria Inguaggiato, coordinador de vendes d'Air Nostrum, qui va explicar que «les línies amb Mallorca i Madrid permeten connectar Andorra amb quatre vols directes a la setmana, que al seu torn uneixen el país amb altres destins gràcies a la xarxa aèria». ●

AVENTURA I NEU

Naturland inaugura la temporada d'hivern amb diverses novetats

La campanya inclou propostes innovadores com les 'Snow Scooter' i el 'Trineu Tour'

tats que prometen sorprendre els visitants. Entre les propostes més innovadores destaquen les 'Snow Scooter' i el 'Trineu Tour', dues experiències que ofereixen una manera diferent i emocionant de gaudir de la neu. La programació nocturna també pren protagonisme amb la continuïtat de les 'Nits Nòrdiques la Rabassa', sessions que tindran lloc de 17.00 a 20.00 hores i que inclouran diverses activitats pensades per satisfer un ampli ventall de públics. Les atraccions més populars, com el Tobotronic, l'Airtekk i la tirolina, es mantenen com a opcions destacades dins l'oferta de Naturland. ●

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

Naturland inaugurarà la nova temporada d'hivern el pròxim 30 de novembre, amb una campanya que s'estendrà fins al 21 d'abril. Aquesta temporada arriba amb una àmplia gamma d'activitats dissenyades per a tots els gustos i edats, destacant per algunes nove-

EL PERIÒDIC

Cristina Cerqueda Jewelry estrena nova botiga a la capital

NOU ESPAI ▶ Cristina Cerqueda Jewelry va celebrar aquest dimecres l'obertura del seu nou establiment a Casa Guillemó, un edifici històric icònic situat al cor d'Andorra la Vella. L'esdeveniment va ser l'escenari perfecte per donar a conèixer el renovat concepte de la botiga, que fusiona joies i articles de regal amb un estil distintiu. ●

28A EDICIÓ DEL PREMI PIRENE

Es premien treballs que valoren la sostenibilitat, el patrimoni cultural i la biodiversitat.

Reconeixement als millors treballs periodístics del territori pirinenc

Es premien treballs que valoren la sostenibilitat, el patrimoni cultural i la biodiversitat del Pirineu

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

L'edifici administratiu del Govern va estar aquest dijous l'escenari de l'entrega dels premis de la 28a edició del Premi Pirine de periodisme interpirinenc, convocat anualment pel Departament de Promoció Cultural. En la categoria de premsa escrita, el guardó, dotat amb 3.000 euros, va estar atorgat a

Oriol Clavera i Riera pel reportatge 'Pirineu pastor', publicat al número 307 de la revista 'Descobrir el maig de 2024'. En l'àmbit de premsa audiovisual, el premi, també amb una dotació de 3.000 euros, va estar per a Ràdio i Televisió d'Andorra pel documental 'Els horitzons del gegant de pedra: 20 anys del Parc Natural del Comapedrosa', emès el 29 de setembre de 2023. ●

CIBERSEGURETAT

La Policia alerta de trucades suplantant números de telèfon

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

La Policia va alertar ahir al matí que s'han detectat diverses truca-

des que suplanten telèfons d'Andorra per demanar inversions de trading. Una modalitat de ciberratac per cometre frauds, segons informen des del cos, que s'ano-

SOLIDARITAT

La Caminada contra el Càncer 2024 recapta més de 8.500 euros

Així i tot, cal destacar que finalment no s'ha venut la totalitat de samarretes d'enguany

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

La Caminada contra el Càncer ha recaptat en la seva 11a edició un total de 8.581,70 euros. Aquesta quantia fa referència a l'import de la suma dels diners recaptats amb la venda de les samarretes oficials, recordem enguany de color blanc, la qual ascendeix a 7.881,70 euros, més els 700 euros aportats per la Fundació Jacqueline Pradère.

Una edició que, tot i no haver-se venut la totalitat de les samarretes destinades a la causa, sí que s'ha vist una gran implicació per part dels ciutadans que no han fallat a la caminada, segons han informat els organitzadors. En aquest sentit, el nombre de participants en la caminada ha estat al voltant d'uns 1.200 habitants. Val a dir que els assistents han caminat quatre quilòmetres entre els carrers d'Andorra la Vella i Escaldes-Engordany conformant una gran marea blanca, simbolitzant així la puresa de la causa com van destacar els seus responsables, i formada per famílies, amics i fins i tot mascotes, amb sortida i arribada a la plaça de Poble. ●

Xec lliurat al president d'Assandca, Josep Saravia.

mena 'spoofing' telefònic i consisteix a falsejar el número de telèfon perquè sembli legítim i crear confiança. En aquest cas, els estafadors no es fan passar pel titular de la línia, però sí que utilitzen el seu número amb l'objectiu d'entrar en contacte amb la víctima potencial. En els primers casos, els quals es van començar

a detectar dimecres al vespre, la persona que trucava s'identificava com a 'Estefania'. Val a dir que un cop han establert el contacte proposant suposades inversions, sol·liciten a la possible víctima que s'instal·li una aplicació que, en realitat, faran servir per accedir remotament al seu dispositiu i robar dades. ●

MITJANS DE PROXIMITAT, EL BATEC DE LA COMUNITAT.

Tota comunitat necessita un cor, un cor per fer-la bategar, per crear vincles, per reforçar la identitat, per arrelar-nos al territori. I en un món de canvis i d'incerteses, oferir informació propera amb un periodisme rigorós i de confiança.

AMIC, 600 mitjans de proximitat, a tots els territoris de parla catalana.

associació
de mitjans
d'informació
i comunicació

amic

ENTREVISTA

Jordi Serra

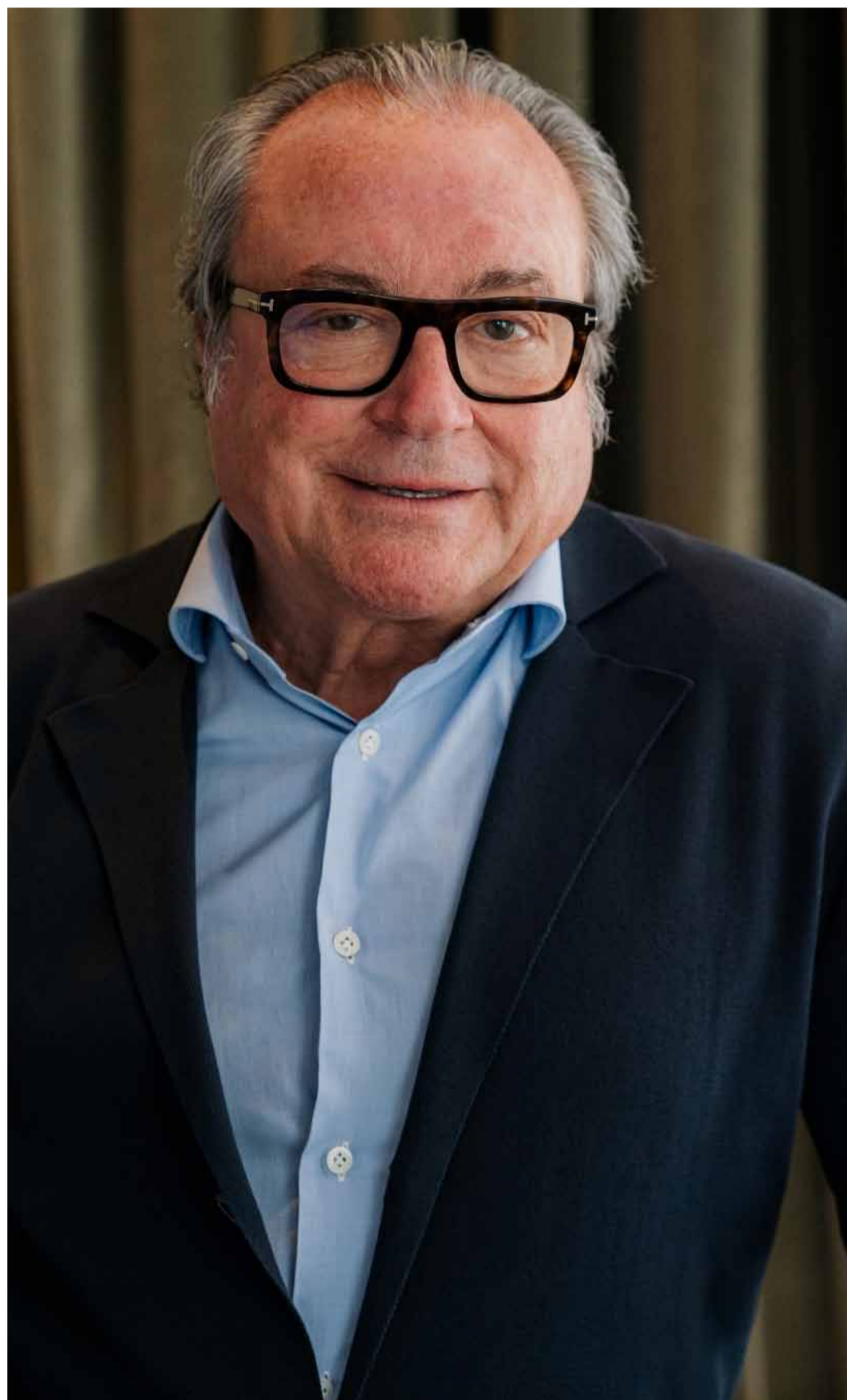
SOCI FUNDADOR DEL GRUP SERRA COLLECTION

«Cal identificar les necessitats de l'hoste perquè el sector dels hotels de luxe continuï creixent»

EL PERIÒDIC
ESCALDES - ENGORDANY

Amb una trajectòria brillant al sector tecnològic com a fundador de Compuspar, Jordi Serra ha sabut traslladar la seva experiència i visió innovadora al món de l'hoteleria de luxe. El seu primer gran pas en aquest àmbit va ser la creació del Serras Barcelona el 2015, un hotel boutique de referència que reflecteix la seva passió per l'excel·lència i l'atenció personalitzada. Ara, amb l'expansió de la marca Serras Collection i l'obertura del Serras Andorra, Serra comparteix com ha traslladat les lliçons apreses en els seus viatges pel món a una oferta hotelera que busca redefinir el luxe en diferents destinacions. En aquesta entrevista, Jordi ens parla de les seves motivacions, el potencial d'Andorra com a destinació turística i els desafiaments del sector, sempre amb la mirada posada al futur.

—Senyor Serra, després d'una exitosa trajectòria al sector tecnològic amb Compuspar, què el va motivar a fer el salt al món de l'hoteleria?

HOTEL SERRA

—Durant la meua trajectòria a Compuspar vaig arribar a tenir oficines a 20 països i anava d'hotel en hotel, visitant els centres. Sabia molt bé el que buscava en un hotel quan viatjava: localització, un bon producte i el més important, una atenció molt personalitzada que em fes sentir més com a casa i menys en un hotel.

—Què va ser el que més el va inspirar en els seus viatges pel món que va voler portar al Serras Barcelona quan el va fundar el 2015?

—De Nova York, la decoració amb els grans finestrals; de Miami, l'aspecte més despreocupat i divertit, i de Londres, el servei exquisit en un ambient boutique de luxe. I volia ensenyar al món la façana Marítima que tants cops havia ensenyat als meus clients estrangers.

—Amb la creació de la marca Serras Collection i l'obertura de Serras Andorra, com descriuria l'experiència que oferiu als vostres hostes?

—Ofereixo una experiència personalitzada per a cada hoste i per a cada ocasió. Un cap de setmana pot venir una parella i buscar intimitat, un servei més discret, una experiència gastronòmica més exclusiva, amb uns bons vins i un bon sopar.

HOTEL SERRA

CONTINGUT PATROCINAT

Aquesta mateixa parella pot venir en una altra ocasió amb els seus fills i vol més atenció, organització d'activitats dins i fora de l'hotel, serveis específics per a l'edat de cada fill, una dedicació i acompanyament del nostre equip més constant. Per això la preparació és molt important, la relació amb l'hoste comença abans de l'arribada a l'hotel.

—Andorra s'ha convertit en una destinació turística de luxe. Com valora el potencial turístic d'Andorra i quin impacte creu que tenen hotels com el Serras Andorra en l'economia local?

—Andorra com a país, conjuntament amb el sector privat, estem fent una gran feina per posicionar-lo com a destinació de luxe. Nosaltres venem Serras Andorra a molts mercats internacionals i totes les nostres presentacions, comencen presentant el país. És fonamental anar tots a una. Andorra és un país molt organitzat, molt net i molt segur, i això el client de luxe ho valora molt. Però en-

«La preparació és molt important, la relació amb l'hoste comença abans de l'arribada a l'hotel»

«Oferim una experiència personalitzada per a cada hoste i per a cada ocasió»

cara queda molt per fer, sobretot en la promoció del país a l'estiu. Els hotels dels Alps tenen ocupacions i tarifes mitges igual d'altas a l'estiu que a l'hivern, i aquí encara estem lluny d'aquest escenari.

—Com impacta Serras Andorra a l'economia local?

—Hem portat a Andorra un client internacional, de països que desconeixien Andorra com a destí, que ja s'havien allotjat a Serras Barcelona i ara han descobert el país. És un client d'alt poder adquisitiu interessat en el producte local, tant gastronomia com comerç, serveis i activitats a la natura. Tenim a 80 persones treballant a l'hotel durant tot l'hivern, persones que lloguen apartaments, van a comprar al comerç local, surten als restaurants i bars. A part dels nostres clients s'allotgen amb nosaltres entre 4 i 5 nits i fan molta vida fora de l'hotel, van a esquiar, van als restaurants del país, baixen sempre dues tardes de compres a Andorra la Vella... A part nosal-

tres com a hotel intentem comprar sempre a proveïdors andorrans tant el menjar com la beguda.

—Com veu la situació actual entre el creixement del turisme i la pressió sobre el mercat d'habitatge al país, especialment amb l'augment d'habitatges turístics?

—Andorra té un greu problema d'habitatge i l'estem patint en primera persona. Els nostres col·laboradors no troben allotjament assequible per a tot l'any i han de deixar el país. Com a totes les destinacions turístiques, és un tema molt important que ha d'adreçar el país.

—Tenen plans d'expansió amb l'obertura del Serras Sevilla. Quina és la seva visió de futur per a la marca Serras Collection i cap a on creu que es dirigeix el sector hotelier de luxe?

—La marca Serras Collection està molt ben posicionada en el sector hotelier de luxe i l'obertura de Serras Sevilla és molt esperada. A part tenim altres projectes molt ben encaminats, un en particular està molt a prop. Si tot va bé en sentireu a parlar molt aviat. El sector hotelier de luxe continua i continuarà creixent, l'important és identificar les necessitats de l'hoste i oferir un bon servei.

—Quin creu que són els valors essencials que diferencien els seus hotels dins del competitiu mercat del luxe?

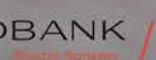
—Uns hotels en les millors localitzacions, amb una decoració exquisida i acollidora, amb producte de la més alta qualitat i confort i el millor servei. Un servei pròxim i càlid, però sempre excel·lent que és el que marca als hostes després de l'estança, i el que recorden sempre. ●

 el Periòdic

BUSINESS

**L'ACTUALITAT
ECONÒMICA
DEL PRINCIPAT**

CADA DOS DIVENDRES
AMB **EL PERIÒDIC**

ANDBANK /

el Periòdic BUSINESS

L'ACTUALITAT ECONÒMICA DEL PRINCIPAT

Pere Brachfield
Pàg.2

Estratègies per enfrontar els impagaments a l'àmbit empresarial

Jaime Mesas
Pàg.3

Consultori fiscal

Mercat Europeu – el desafiament de créixer sense un rumb clar

Àlex Fusté
@AlexfusteAlex

Economista cap del Grup Andbank

Aquest apunt financer està centrat en Europa veure com Europa i els seus mercats es manejaran amb aquesta versió 2.0 de Donald Trump, el nou marc tarifari i la nova visió industrialista des dels Estats Units. Començaré amb un petit viatge en el temps. Anem a 2016, Europa se sentia fort amb una líder com Angela Merkel al capdavant, amb 11 anys en la cancelleria, i que actuava doncs com una espècie de far d'estabilitat i potser per això sentint-se fortes en aquesta circumstància els nostres líders polítics es van concedir la llibertat de qüestionar, quan no criticar i fins i tot desqualificar, al recentment electe president Trump el 2016.

Recordo una plana del periòdic El País del 9 de novembre de 2016 on es deia

que "Brussel·les admet obertament que serà molt difícil treballar amb Trump", amb Tusk i Juncker al capdavant. També polítics com Martin Shultz, president del Parlament Europeu, dient que "Trump és un problema per a tothom". Una mica més enllà, Sigmar Gabriel, vicecanceller d'Alemanya, va arribar a dir que Trump és el representant d'un autoritarisme masculí. Més al sud, Pedro Sánchez no va ser una excepció, i degué sentir-se també legitimat per a la crítica o la desqualificació, sempre posant en el mateix sac al president nord-americà amb uns altres, diguem, polítics de segona com Bolsonaro i titllant-los d'autoritaris, fins i tot arribant a dir: són perillosos. Bé, per què dic això? Perquè aquelles desqualificacions van pesar llavors i les desqualificacions han seguit, han continuat, però ja no som tan forts com l'any 2016, ja no tenim a Merkel i ja no tenim aquell creixement.

És més, tenim una Alemanya, i aquí començo ja a desgranar el país, la visió per a Europa i els seus mercats financers. Tenim

una Alemanya en plena catarsi política i econòmica. Una catarsi és una transició, però en aquest cas una transició que no se sap on ens porta, en el cas d'Alemanya. Tenim una transició econòmica, això és clar, perquè el model alemany s'ha engarrotat. El model alemany, dels 90 i dels 2000, basat en energia barata russa i basat en unes exportacions a la Xina en la primera dècada dels 2000, fins i tot, en la primera meitat de la segona dècada. Això ha saltat per l'aire. Per tant, veurem on la transició econòmica ens porta en Alemanya. I una trans-

ició política, perquè el govern tripartit no ha sabut superar les seves diferències, no ha sabut governar. Una altra vegada, el govern salta per l'aire, perquè el ministre de finances del partit liberal proposava una rebaixa d'impostos i, és clar, com cal compensar una rebaixa dels ingressos cal proposar alguna cosa. I en aquest cas va proposar una reducció de la despesa pública en dos vessants: social i verd. I aquí és on van aparèixer les espases o els ganivets, diguin-li com vulguin, els socialistes es van negar a una rebaixa de la despesa pública social i els verds van fer el propi.

Per tant, ara tenim doncs un govern que ja no està, una catarsi política. I dic que no sabem on ens portarà les eleccions que se celebraran el 23 de febrer de 2025, perquè fixin-se en les xifres que teníem el 2021, d'aquest govern de coalició a tres, el SPD socialista tenia un 26%, els verds un 15% i els liberals un 11,5%, en total un 52%, res. Avui, aquests tres partits en enquestes donen un 15%, un 10% i un 5% respectivament, és a dir, un 30%, no donen. Avui, la primera força és la CDU democratacristiana, que té un 32,5%, i la segona força, déu-n'hi-do, és l'Alternativa per Alemanya, amb un 17%. La suma de tots dos tampoc dona un 49% - 49,5%, dona molt just. No aconsegueix. Llaavors aquesta és el gran dubte, i tota Alema-

Passa a la pàgina següent

Pàg.3

L'IPC creix fins a l'1,8% a l'octubre amb l'alimentació com a principal impulsor

La inflació subjacent se situa en el 2,8%, un punt per sobre de la general

Pàg.4

El salari mitjà creix un 5,6% al setembre i arriba als 2.514,84 euros

El nombre d'assalariats augmenta un 3,2% respecte a l'any anterior, amb 43.136 persones contractades

Pàg.4

El Fons de Reserva redefineix la seva estratègia per garantir la sostenibilitat de les pensions

L'objectiu és adaptar-se als reptes del mercat per preparar el fons per a l'entrada en dèficit prevista el 2027 o 2028

Pàg.4

Els preus dels carburants mostren lleus variacions amb una tendència anual a la baixa

El gasoil de calefacció i de locomoció puja lleugerament respecte al setembre

Inverteix mentre gastes

3%

***Fins al 31 de desembre el 3% del que gasti cada mes amb la teva targeta s'ingressarà a la teva cartera automatitzada**

Apunta't a l'app i comença a invertir!

***Import màxim a abonar: 30 € mensuals**

myandbank

Myandbank és un banc 100% digital, un nou canal comercial d'Andorra Banc Agrícola Reig, SA. (Andbank). Andbank opera amb el Número de Registre Tributari (NRT) A700158F, el núm. de Registre Societats Mercantils 5008, i el núm. de registre a l'Autoritat Financera Andorrana (AFA) EB 01/95. Per a més informació, contacta amb hola@myandbank.com o al 881 960. Promoció aplicable exclusivament a clients amb cartera automatitzada activa.

Ve de la pàgina anterior

nya, m'atreviria a dir, que és un dubte, avui. Per a les eleccions que venen tenim una incertesa màxima, amb poques 'chances', poques probabilitats d'una estabilitat, d'una governabilitat. I això, com ha de ser vist de cara als actius i els mercats?, doncs això ha de ser vist com a males notícies per a Europa. Bé sigui per una falta de rumb polític dins d'Europa, o bé sigui perquè Trump segurament recorda totes aquestes referències, diguem-ho així, a l'hora d'aplicar la seva nova competitivitat nacional.

Recordin que la visió industrialista als EUA ha guanyat a la visió economista. La visió economista és la que diu -les economies desenvolupades deuen transicionar cap a un PIB basat en consum, amb l'arrel en serveis-. Els serveis poden ser sanitaris, educatius, jurídics, d'alt valor afegit. Però hi ha un problema, aquesta mateixa visió diu que la manufactura ha de traslladar-se a centres de producció en l'exterior més barats, amb un avantatge competitiu. Llavors el problema és que als EUA no tots són juristes, no tots

són metges, no tots són educadors, i a més la visió economista està molt bé, i és defensable sempre que la resta actui en fair play, és a dir, sense subsidis addicionals per a convertir la seva indústria dels cotxes elèctrics en la primera, i gairebé m'atreviria a dir, única del món. Llavors, aquesta visió pel que sigui no ha funcionat i s'ha imposat la visió industrialista als EUA, que diu el contrari. Diu que el creixement d'una nació ha d'estar basat en la manufactura, i hem d'aconseguir recuperar la competitivitat nacional, és el que diu el discurs que avui impera a Washington. Competitivitat nacional per sobre de l'avantatge comparatiu. M'explico amb aquesta frase. Significa que, sigui com sigui, recuperaran la seva reindustrialització i no necessàriament per la via de l'eficiència, sinó per la via d'un gran mur de tarifes, sigui com sigui. I això és on aquí tenim víctimes. Em ve al cap la Xina, em ve al cap Europa. No pinta bé per a Europa, ja sigui perquè aquestes desqualificacions, ara, no ajudaran.

Jo no parlaré de política, però parlo de les conseqüències de la política, perquè tot això té conseqüències. I per això, crec que fer

al·lusions, en un sentit pejoratiu, té costos, i avui segurament es recordaran totes aquestes desqualificacions. Van pesar en el seu moment i poden pesar ara.

Llavors, Alemanya, està en una catarsi, en una transició cap a no sé molt bé on, i no pinta bé per a Alemanya i, per tant, per a Europa i, en conseqüència, per als actius europeus. Per què Alemanya ha deixat de ser el motor d'Europa? Per què Alemanya ha deixat de ser, diguem, la columna vertebral d'Europa? I, ull amb això, perquè Alemanya és qui finança la festa. Què ha portat a tal situació? En primer lloc, els seus problemes, els problemes de model, en primer lloc el seu model basat en una energia barata. Hi ha una crisi energètica iniciada el 2022, que ara ha provocat una alta dependència d'Alemanya en altres proveïdors d'energia, Noruega, d'una banda, els EUA, Qatar, però sobretot els EUA. Els donaré unes xifres: la proporció del gas rus per gasoducte cap a Europa, és a dir, per importacions europees de gas rus per gasoductes, ha passat del 40% al 8%, és a dir, abans pesava el 40% de totes les importacions del gas que consu-

miem en Europa, ara és el 8, el gas rus és el 8% el 2023. Els donaré xifres més concretes, hem passat de comprar 150.000 milions de metres cúbics el 2021 a Rússia a comprar només 40.000 milions de metres cúbics, això és un 73% menys, això és una caiguda de 110.000 milions de metres cúbics. D'on traiem aquests 110.000 milions de metres cúbics que ja no comprem a Rússia? Bé, perquè els EUA ha estat el nostre, diguem-ho així, major proveïdor benefactor. Als EUA li compràvem només 18.000 milions ara comprem 60.000 milions de metres cúbics. Aquí hi ha 42.000 milions d'augment. Noruega ha passat de 80.000 milions a 87.000, és a dir 7.000. I altres, com Qatar, també hem fet el mateix. La resta doncs hem passat de comprar de 41.000 milions a 62.000 milions aquests són 20.000 milions més. Amb tot això, no cobrim el que hem deixat de comprar a Rússia. Llavors, la resta d'on ve?, doncs hem consumit menys, que és el mateix que dir hem crescut menys. Clar, té les seves conseqüències el fet de tenir una crisi energètica i engarrotar un model basat en una energia barata i fàcil, accessible.

Estratègies per enfrontar els impagaments a l'àmbit empresarial

Pere Brachfield

@PereBrachfield

Soci director de Brachfield & Asociados Abogados

Els impagaments representen un desafiament significatiu per a les empreses, provocant tensions de tresoreria, erosionant-ne les finances, causant importants pèrdues econòmiques i posant en risc la seva viabilitat a llarg termini. El fenomen de la morositat ha assolit dimensions preocupants, afectant centenars de milers de negocis a tot el món. Davant aquesta realitat, és imperatiu per als creditors comprendre com abordar eficaçment aquesta problemàtica i recuperar els fons deguts. Un punt essencial en la gestió dels impagaments empresarials és la importància que té l'enfocament estratègic en el recobriment d'impagaments. El procés de recobriment d'impagaments no es pot deixar a l'atzar o tractar de manera improvisada. Requereix una metodologia sòlida, els procediments ben definits i un conjunt específic de coneixements i habilitats. La clau de l'èxit rau en la capacitat del creditor per analitzar la situació, negociar acords de pagament realistes i aplicar les eines adequades a cada etapa del procés de gestió.

La fase del recobriment amistós ha de precedir qualsevol altra acció de recuperació del deute, ja que una oportunitat per mantenir relacions comercials amb el client. Per tant, una fase crucial en el recobriment d'impagaments és l'etapa amistosa, on el creditor cerca persuadir el deutor perquè pagui voluntàriament. Aquest enfocament no només apunta a la recuperació dels fons deguts, sinó també a preservar la relació comercial. És important emprar una varietat de mètodes de comunicació, com cartes, correus electrònics i trucades telefòniques, per arribar al deutor. Així mateix, un cop assolit un acord de pagament, és fonamental documentar-lo adequadament per protegir els interessos del creditor. Un altre aspecte que cal tenir en compte són els tipus d'impagaments i les tècniques de gestió adequades.

És crucial per al creditor identificar el tipus d'impagament a què s'enfronta abans d'iniciar les gestions de recuperació. Cada situació requereix un enfocament específic. Des de negociar amb un client solvent amb problemes temporals de tresoreria fins a bregar amb morosos professionals que intenten aprofitar-se dels proveïdors, cada cas demana estratègies adaptades.

És convenient que el creditor vagi abandonant mites i detectar les veritables causes dels impagaments. Cal desmitificar la creença que els impagaments sempre estan relacionats amb problemes de liquiditat o solvència del deutor. Si bé aquests factors poden ser rellevants, hi ha altres causes subjacentes que contribueixen a la morositat, com ara dificultats econòmiques, circumstàncies conjunturals, aspectes culturals i emocionals, així com nivells d'educació i consciència financera del deutor. La identificació i l'abordatge de les causes subjacentes de l'incompliment de l'obligació són fonamentals. Les principals causes d'impagaments es poden agrupar en categories com ara manca de liquiditat i problemes financers, dificultats econòmiques, circumstàncies conjunturals, factors culturals, nivell educatiu del deutor i motius emocionals. És fonamental per al creditor fer una anàlisi detallada d'aquestes causes per implementar solucions efectives i corregir deficiències internes en la gestió financera de l'empresa.

Un altre punt de summa importància són les estratègies per a la recuperació efectiva d'impagaments. Per abordar els impagaments de manera efectiva, les empreses han d'implementar estratègies que tractin tant les causes subjacentes com els desafiaments pràctics del recobriment. Això inclou millorar els processos interns de gestió, establir polítiques clares de crèdit i cobrament, diversificar les fonts de finançament i enfortir les relacions amb els clients. És necessari adoptar un enfocament proactiu per anticipar i prevenir els impagaments, així com per respondre ràpidament quan aquests passin. Això pot implicar la implementació de sistemes de monitorització i alerta primerenca per identificar clients amb risc d'impaga-

ment, així com establir polítiques clares de crèdit i cobrament. A més a més, és important establir relacions sòlides amb els clients i mantenir una comunicació oberta i transparent en tot moment. Això pot ajudar a evitar malentesos i conflictes que puguin donar lloc a impagaments. Un altre aspecte és la importància de la negociació i la flexibilitat. En molts casos, la recuperació d'impagaments requereix una negociació efectiva i flexibilitat per part del creditor. És important estar disposat a considerar opcions com l'ajornament de pagaments, la renegociació de termes o fins i tot la condonació parcial del deute si això ajuda a garantir la continuïtat de la relació comercial i la recuperació d'almenys part dels fons deguts.

Pel que fa als recursos legals i judicials, en casos en què les negociacions amistoses no siguin efectives, pot ser necessari recórrer a recursos legals i judicials per recuperar els fons deguts. Això pot incloure la presentació de demandes judicials, l'obtenció d'ordres d'embarcament o la participació de mediadors o àrbitres per resoldre disputes de manera extrajudicial.

Convé que el creditor faci una ampliació de l'anàlisi i conegui els aspectes específics de la gestió d'impagaments. Per aprofundir en la comprensió de la gestió d'impagaments, és important considerar aspectes específics que poden influir en el procés de recobriment. Aquests inclouen: primer, l'anàlisi de risc creditici; abans de fer una

transacció comercial, és fonamental avaluar el risc creditici del client potencial. Això implica analitzar el seu historial de pagaments, solvència financera i qualsevol altre factor rellevant que pugui influir en la seva capacitat per complir les seves obligacions. Segon, les polítiques de crèdit i cobrament; les empreses han d'establir polítiques clares de crèdit i cobrament que defineixin els termes i les condicions de venda, així com els terminis de pagament. Aquestes polítiques han de comunicar-se de manera efectiva als clients i aplicar-se de manera consistent per evitar malentesos i conflictes. Tercer, la gestió de la relació amb el client; una relació sòlida amb el client pot facilitar el procés de recobriment d'impagaments. És important mantenir una comunicació oberta i transparent, resoldre qualsevol problema o conflicte de manera ràpida i eficient, i mostrar empatia i comprensió cap a les dificultats del client quan calgui. Cambra, la tecnologia i les eines de gestió; l'ús de tecnologia i eines de gestió pot agilitzar i millorar el procés de recobriment d'impagaments. Això inclou sistemes de gestió de relacions amb el client (CRM), programari de seguiment de comptes per cobrar, i plataformes de pagament en línia que facilitin el procés de cobrament. Cinquè, la formació i desenvolupament del personal; el personal encarregat del recobriment d'impagaments ha de rebre formació adequada i contínua per desenvolupar les habilitats i els coneixements necessaris per fer la seva feina de manera efectiva. Això inclou formació en tècniques de negociació, resolució de conflictes i gestió de l'estrès.

En conclusió, la gestió i el recobriment d'impagaments és un procés complex que requereix un enfocament estratègic i multifacètic. En comprendre les causes subjacentes de la morositat i aplicar tècniques efectives de gestió, les empreses poden mitigar l'impacte dels impagaments i protegir-ne la salut financera a llarg termini. En considerar aspectes específics com l'anàlisi de risc creditici, les polítiques de crèdit i cobrament, la gestió de la relació amb el client, la tecnologia i eines de gestió, i la formació i el desenvolupament del personal, les empreses poden millorar la seva capacitat per recuperar els fons deguts i protegir la salut financera a llarg termini. A més, és fonamental adoptar un enfocament proactiu i flexible, així com estar preparat per recórrer a recursos legals quan calgui, per garantir l'èxit en el recobriment d'impagaments i mantenir relacions comercials sòlides i sostenibles.

Consultori fiscal

Jaime Mesas

Auditor i assessor comptable

Aquesta setmana volem compartir amb els lectors la Consulta Vinculant número CV0320-2024 del Departament de Tributs i de Fronteres (en endavant, DTF), del 16 de juliol del 2024, en relació amb l'aplicació de l'exempció per l'adquisició de béns immobles per desenvolupar-hi una activitat mercantil, professional, comercial o industrial per part de la persona jurídica adquirent.

La Societat A (d'ara endavant, «l'Adquirent») és una societat constituïda d'acord amb la legislació del Principat d'Andorra, i degudament inscrita al Registre de Societats del Govern d'Andorra. Les participacions que formen el capital social de l'Adquirent són propietat de dues persones físiques no residents al Principat d'Andorra, en la mateixa proporció del 50% de les participacions (d'ara endavant, «els Inversors» o «els Socis»).

Els Inversors també són propietaris, en la mateixa proporció del 50%, de les participacions constitutives del capital social de la societat andorrana B (d'ara endavant la societat explotadora), degudament inscrita al Registre de Societats del Govern d'Andorra.

Els Inversors, en representació de l'Adquirent i de l'Explotadora, estan negociant l'adquisició d'un bé immoble situat al territori del Principat d'Andorra. L'Immoble en qüestió serà destinat a establiment hotelier. En aquest punt cal afegir que el dit immoble ja ha estat utilitzat com a hotel amb anterioritat, i la seva distribució i estructura es troba actualment capacitada per desenvolupar l'activitat d'establiment hotelier. Per tant, no es tracta en cap cas d'un immoble destinat a ús residencial o d'habitatge.

Tanmateix, per arribar a l'escenari exposat, els Socis plantegen l'execució de les següents dues operacions: (i) l'adquisició de l'Immoble per part de l'Adquirent, amb la finalitat de llogar-lo a l'Explotadora i (ii) l'explotació de l'Immoble dedicat a l'activitat hotelera i hoteleria per part de l'Explotadora.

El motiu de l'estructura plantejada en

què una societat adquireix el bé immoble (això és, l'Adquirent) i l'altra societat explota el bé immoble dedicant-lo a l'activitat hotelera i hoteleria (això és, l'Explotadora) és el motiu econòmic raonable de la separació de riscos entre el negoci hotelier i la titularitat del bé immoble. Aquesta estructura és una pràctica molt habitual pels Inversors en altres negocis d'inversió hotelera realitzats arreu del món.

En aquest context, l'Adquirent i Explotadora es qüestionen la possibilitat d'aplicar l'exempció de l'Impost sobre la Inversió Estrangera Immobiliària al Principat d'Andorra sobre l'adquisició de l'Immoble, per motiu de la seva utilització en el desenvolupament d'una activitat econòmica de caràcter mercantil o comercial, com és l'activitat d'explotació hotelera.

El DTF estableix que amb relació a les qüestions sobre la possibilitat que l'adquisició del bé immoble adquirit per la societat Consultant participada per persones no residents pugui estar exempta de l'Impost sobre la Inversió Estrangera Immobiliària al Principat d'Andorra, i tenint en compte que la societat consultant està íntegrament participada per persones que no són residents a Andorra, l'adquisició de l'immoble que efectuarà la consultant estarà subjecta a l'impòst i l'obligat tributari serà la mateixa consultant que actua com adquirent.

Altrament, la Llei de l'Impost estableix una sèrie d'operacions que estan exemptes quan es compleixen unes determinades circumstàncies.

“Article 4. Exempcions
Estan exemptes de l'impòst:
[...]

g) Les adquisicions de béns immobles o de drets reals d'ús sobre aquests, concessions, participació en societats o altres persones jurídiques que disposin de drets reals sobre aquests immobles, per part de persones físiques no residents o residents amb menys de tres anys de residència o de persones jurídiques no residents, per desenvolupar-hi una activitat mercantil, professional, comercial o industrial per part de la persona física o jurídica adquirent, sempre que es compleixin cumulativament totes les següents condicions:

i) Que l'activitat sigui distinta de la promoció immobiliària o la compravenda de béns immobles;

ii) que la propietat dels immobles o la titularitat dels drets reals o la participació en societats o altres persones jurídiques es mantingui durant un termini mínim de deu anys; i

iii) que no es tracti d'immobles inicialment destinats a ús residencial o d'habitatge segons l'autorització de la llicència de construcció del Comú corresponent, en quin cas queden subjectes a l'impòst.

iv) que la inversió vagi lligada a la creació de llocs de treball.

En cas que la propietat de l'immoble, la titularitat del dret real o la participació no es mantingui durant el termini mínim fixat en

aquest apartat, l'operació quedarà subjecta a l'impòst que es liquidarà al tipus previst a l'article 8.1.a).i.”

En aquest sentit, i segons es desprèn de la informació proporcionada, la societat adquirent de l'immoble el llogarà a una altra societat, que serà qui l'explotarà com a establiment hotelier.

Tenint en compte que una de les condicions, entre altres, és que l'adquirent desenvolupi mitjançant l'immoble adquirit una activitat mercantil, que la societat adquirent de l'immoble llogarà a una altra societat, que serà qui l'explotarà, i que les normes tributàries s'han d'aplicar segons els seus termes estrictes sense admetre analogia, en el cas exposat no serà aplicable l'exempció prevista a l'article 4.g.

L'IPC creix fins a l'1,8% a l'octubre amb l'alimentació com a principal impulsor

L'Índex de Preus de Consum (IPC) d'Andorra va registrar una variació anual de l'1,8% el mes d'octubre del 2024, lleugerament superior a l'1,7% de setembre, segons va informar el Departament d'Estadística. La inflació subjacent, que exclou els productes energètics i frescos, es va mantenir en un 2,8%, un punt per sobre de la inflació general.

Els sectors amb més pes en aquest increment van ser els aliments i begudes no alcohòliques i el transport. En el cas dels aliments, es va registrar un augment anual de tres dècimes, situant-se en l'1,7%, impulsat

per l'increment de preus en llegums, verdures i fruites, que van experimentar una pujada més accentuada que l'any passat. En el transport, l'augment va ser de quatre dècimes, situant-se en el -2%, degut a l'alça dels carburants i lubricants.

D'altra banda, l'habitatge, aigua, gas, electricitat i altres combustibles van exercir una pressió a la baixa, amb una reducció de dues dècimes fins al 3,7%, atribuïble a la caiguda de preus en altres serveis relacionats amb l'habitatge. A nivell mensual, l'IPC va augmentar un 0,3%, impulsat per

l'increment en aliments i begudes no alcohòliques (+0,6%), tot i que parcialment compensat per una lleugera disminució en el vestit i calçat (-0,3%).

En l'àmbit dels països veïns, l'IPC avançat d'Espanya per a l'octubre del 2024 s'estimava en l'1,8%, un increment de tres dè-

cimes respecte al mes anterior, principalment per l'alça en carburants, electricitat i gas. A França, l'IPC avançat se situava en l'1,2%, una dècima més que al setembre, destacant l'estabilitat gràcies a la desacceleració dels preus dels serveis i la baixada en el sector energètic.

El salari mitjà creix un 5,6% al setembre i arriba als 2.514,84 euros

Segons les dades avançades de setembre de 2024, el nombre de persones assalariades a Andorra va arribar a 43.136, un augment del 3,2% respecte a l'any anterior. La massa salarial va assolir els 108,48 milions d'euros, amb un creixement del 9%. El salari mitjà avançat es va situar en 2.514,84 euros, mentre que el salari medià va ser de 2.059,79 euros, amb increments del 5,6% i del 4,9%, respectivament, en comparació amb el mateix mes de 2023.

Les dades semidefinitives d'agost de 2024 reflectien un total de 43.597 assalariats, un augment interanual del 3,5%. El sector d'Activitats immobiliàries i serveis empresarials va experimentar el major creixement, amb un increment del 7,9%, mentre que el sector d'Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura va registrar la disminució més pronunciada, amb una caiguda del 4%. Entre les ocupacions amb major presència al mercat laboral, el personal de neteja d'oficines, hotels i establiments similars destacava amb un augment interanual del 8,8%, sense variacions negatives en cap de les ocupacions amb alta representació.

En el període de gener a agost, la mitjana

d'assalariats va ser de 44.851, un increment del 2,9% respecte al mateix període de 2023. El sector de la construcció liderava el creixement amb un 7,9%, mentre que el sector agrícola va retrocedir un 2,8%. En els darrers 12 mesos,

la mitjana de persones assalariades va ser de 44.346, amb un increment del 2,9%, destacant també la construcció (+7,1%) i la disminució en el sector agrícola (-2,6%).

La massa salarial total d'agost va arribar

als 108,15 milions d'euros, amb un augment del 7,7% respecte a l'any anterior. El sector d'Activitats immobiliàries i serveis empresarials va ser el que va registrar el creixement més alt (+13,4%), mentre que el sector de llars amb personal domèstic és l'únic que va disminuir (-3,3%).

El salari mitjà al mes d'agost es va situar en 2.480,58 euros, un increment del 4,1% respecte a l'any anterior. El salari medià va ser de 2.053,47 euros, equivalent al 82,8% del salari mitjà i amb un creixement del 4,7%. El sector agrícola va experimentar la major pujada salarial (+7,8%), mentre que el sector de Transports i comunicacions va presentar una lleugera disminució del 0,3%.

Amb les dades acumulades de gener a agost, el salari mitjà va ser de 2.525,02 euros, amb una variació positiva del 5,4%, liderat per l'increment en el sector de producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua (+7,4%). El salari medià acumulat dels darrers 12 mesos va ser de 2.005,77 euros, amb un augment del 5,6%, destacant també el sector energètic amb el creixement més alt (+10,2%).

El Fons de Reserva redefineix la seva estratègia per garantir la sostenibilitat de les pensions

El Fons de Reserva de Jubilació (FRJ) va anunciar un canvi estratègic en la seva política d'inversió per assolir una rendibilitat neta d'entre el 4 i el 4,5% a mitjà i llarg termini, equivalent a la inflació més un 1%. Aquest objectiu és qualificat d'«ambiciós» pel president de la comissió gestora del FRJ, Jordi Cinca, donades les «restriccions legals» i el fet que el fons s'ha de preparar per garantir que els diners estiguin disponibles quan sigui necessari fer front al pagament de pensions. «Hem de garantir que, si arriba el moment d'utilitzar els diners, aquests es puguin recuperar sense pèrdues significatives», va subratllar Cinca.

Aquest canvi, que Cinca va qualificar de «revisió de més calat», es fonamenta en la necessitat d'adaptar-se als canvis del mercat i preparar el fons per l'horitzó previst en què caldrà recórrer-hi per finançar pensions. «No ens podem permetre que els diners no estiguin invertits de manera que la seva recuperació suposi una pèrdua significativa», va insistir.

La nova estratègia implica un increment de la inversió en renda variable, passant del 20% al 25% del patrimoni, mentre es redueix la renda fixa en la mateixa proporció. A més, s'introdueix una gestió més especialitzada i activa, amb un enfocament socialment responsable i una diversificació més gran cap a actius alternatius. La comissió gestora també gestionarà directament un 5% del patrimoni, un canvi destinat a assegurar la flexibilitat i reduir costos.

D'acord amb les previsions de l'estudi actuarial, es preveu reservar un 16% del patrimoni en renda fixa per fer front als primers reemborsaments que puguin necessitar el fons, en funció de quan s'espera el dèficit de la branca de jubilació. En aquest sentit, tant Cinca com l'assessora externa Maria Cosan van remarcar que la situ-

ació d'entrada en dèficit, inicialment prevista per al 2024, s'ha endarrerit fins al 2027 o 2028 gràcies a l'increment d'assalariats i autònoms, els quals han generat ingressos superiors als previstos. «Aquest augment ens ha donat dos o tres anys de coll, però la tendència és inequívoca: el dèficit arribarà», va advertir Cinca.

La nova estructura d'inversió s'organitza en diversos mandats. En renda fixa, es gestionaran 275 milions (16% del patrimoni) amb l'objectiu de preservar capital, generar rendes i minimitzar costos, aprofitant el moment favorable dels tipus d'interès elevats. En renda variable indexada, es destinaran 300 milions (17,4%), amb una estratègia enfocada a minimitzar riscos i costos, mentre que el mandat mixt rebrà la part més gran del patrimoni (48,1%, uns 835 milions) amb la flexibilitat d'invertir en renda fixa i variable segons les condicions del mercat. També es dedicaran 230 milions (13,5%) a actius de diversificació per aconseguir noves fonts de rendibilitat i aprofitar la prima de risc d'actius amb menor liquiditat.

El president del consell d'administració de la CASS, Marc Galabert, va avançar que el nou estudi actuarial reflectirà l'evolució positiva dels darrers tres anys, però ha recordat que això no canvia la necessitat de reformar el sistema. «Cal replantejar el model de pensions a llarg termini. Encara que guanyem temps, la tendència és clara», va destacar. Finalment, i en relació amb el tancament de l'any, Cinca va confirmar que el fons tancarà amb una rendibilitat superior a l'IPC malgrat la caiguda d'octubre, després d'uns mesos amb xifres rècord. «Ni ens posarem nerviosos per les oscil·lacions a curt termini, ni ens penjarem medalles quan va bé. La clau és tenir una visió a llarg termini», va concloure.

Els preus dels carburants mostren lleus variacions amb una tendència anual a la baixa

Durant el mes d'octubre de 2024, en comparació amb el mes anterior, el gasoil de calefacció va augmentar un 0,4%, mentre que tant el gasoil de locomoció com el gasoil de locomoció millorat van incrementar un 0,3%, segons va publicar el Departament d'Estadística. En canvi, la gasolina sense plom de 95 octans i la de 98 octans van disminuir un 0,1% en ambdós casos.

Si es comparava amb el mes d'octubre de 2023, s'observava una disminució del preu de tots els tipus de carburants: el gasoil de calefacció va baixar un 14,4%, el gasoil de locomoció un 15,7%, i el gasoil de locomoció millorat un 15,3%. També van baixar els preus de la gasolina sense plom de 95 octans i de 98 octans, amb descensos de l'11,5% i l'11,1%, respectivament.

En la comparació dels preus mitjans dels primers 10 mesos de 2024 respecte al mateix període de l'any anterior, el gasoil de locomoció i el gasoil de lo-

comoció millorat van registrar una disminució del 3,7% en ambdós casos. La gasolina sense plom de 95 octans i la de 98 octans van disminuir un 3,2% i un 3,1%, respectivament. A més, el gasoil de calefacció va disminuir un 2,4%.

Pel que fa als preus ajustats, un cop eliminades les variacions causades pels efectes del calendari i la temporalitat de l'any, es constata una tendència negativa a l'alça en el gasoil de calefacció en els darrers dos mesos, situant-se en un -1,1%. En el cas del gasoil de locomoció, també hi havia una tendència negativa a l'alça en els darrers dos mesos, amb una disminució de l'1,0%. El gasoil de locomoció millorat mostra una tendència similar, amb un -0,8% en aquest període. A l'octubre, la gasolina sense plom de 95 octans presentava una tendència a l'alça durant els darrers tres mesos, amb un increment del 0,2%. Finalment, la gasolina sense plom de 98 octans també va experimentar una tendència a l'alça en els últims tres mesos, situant-se en un 0,3%.

FORA LÍIMITS

*Entrepanes freds i calents de xapata,
hamburgueses, creps salades i dolces...*

**Un espai únic i acollidor per comprar i/o
consumir productes acabats d'elaborar**

HORARI:

De dilluns a dissabtes: de 7:30h a 20:00h
Els diumenges de 7:30h a 14:00h

Carrer de la Vall, 2 - AD500 Andorra la Vella - Tel. +376 829 470
Av. Casamanya, edifici Casa Font - AD100 Ordino - Tel. +376 847 064

La seva Agència Immobiliària líder a Andorra.

La nostra experiència ens avala,
agents immobiliaris des de 1988.

www.laportella.ad

(+376) 353 424

(+376) 747 747

laportella@andorra.ad

Casa Nova Olivet 10 - Ordino

C. Ciutat de Pubilla de la Sardana (Encamp)

261,39 m2 d'habitatge
121,74 m2 de pk (garatge tancat)
125,01 m2 de jardí + terrassa a l'àtic
3 hab / 2 banys i un aseo
Cuina oberta
Sol i vistes
A 2 min a peu del telefèric que puja a pistes

Preu: A CONSULTAR

diversos

ALPINA
immobiliària
T. 00376 825428

Gestió de lloguers, compra i venda de finques
Administració de comunitats de propietaris
Consulti'ns sense cap compromís,
també pot contactar-nos
mitjançant la nostra pàgina web
www.alpinaimmobiliaria.com

Magnífiques cases de pedra completament restaurades i rehabilitades a Tolóriu-Cerdanya

Conjunt de tres cases de pedra amb estil modern i amb un elegant jardí privat. Una d'aquestes cases és individual i les altres dues adossades.
Superfície (m2) 440
Habitacions 9
Banys 7
Preu: 950.000 €

Pis a Escaldes-Engordany

Pis de 52 m2 . Consta d'una cuina americana, saló-menjador, una habitació doble, un bany complet amb banyera, d'una plaça d'aparcament i un traster.
Habitacions 1
Banys 1
Preu: 200.000 €

INSTAL-FRED

Cuinem...?

Últim en tecnologia. Treballa de manera més rentable al mateix temps que augmenta la qualitat i incrementa els seus beneficis.

- Combinació de calor i vapor en un sol equip
- Menjar molt més sa, ideal per a una nutrició saludable
- Els aliments es cuinen delicadament
- Es conserven lles propietats dels aliments

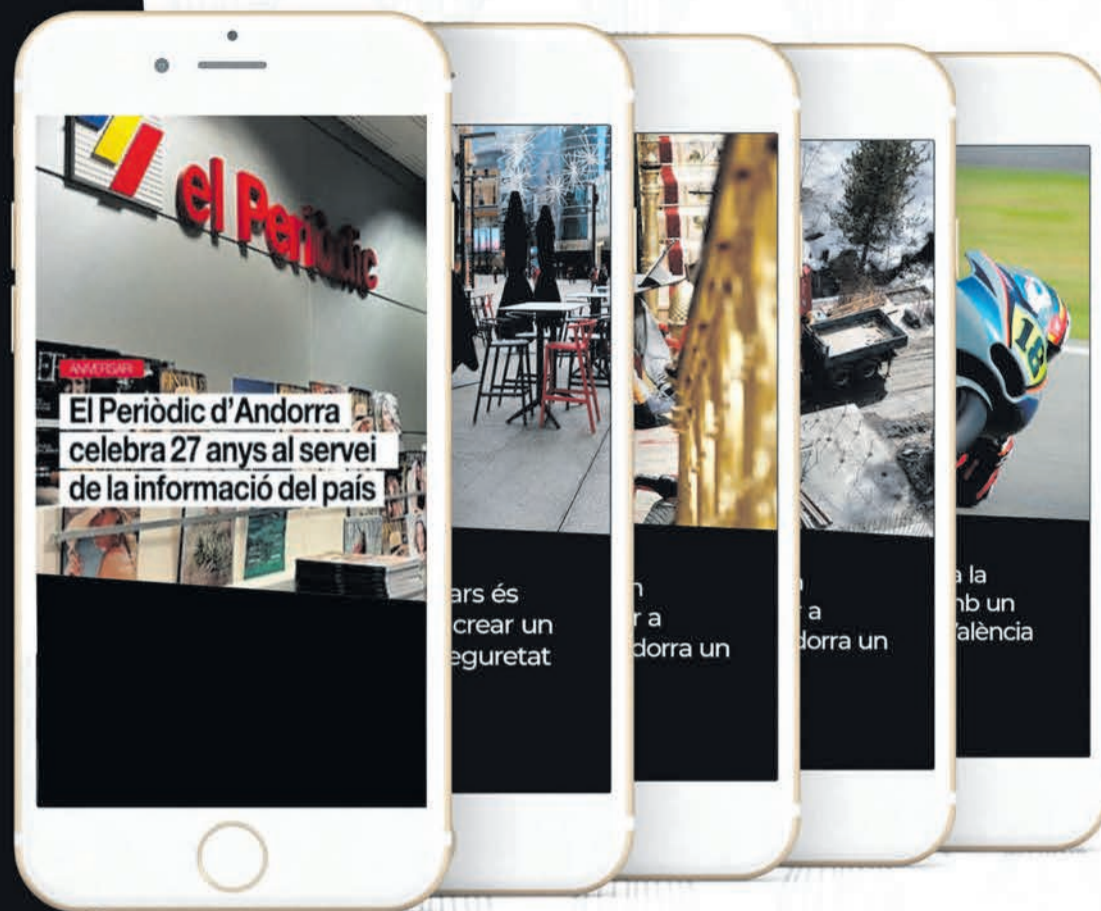
INSTAL-FRED

Av. Fiter i Rossell 107, AD700 Escaldes-Engordany (Principat d'Andorra)
☎ (376) 864 667 ☎ (376) 327 868 ✉ instal-fred@andorra.ad

Segueix tota l'actualitat als **STORIES**

Els titulars més
destacats de cada
dia als nostres
stories d'Instagram

 [elperiodic.ad](https://www.instagram.com/elperiodic.ad)

LA GUIA *de* D'ANDORRA

No et perdís cap racó del Principat

FEINA

CIMEX AUTO, S.L.

Busca

Recepcionista/ Recanvista

Interessats envieu currículum a:
info@cimexauto.com

el Periòdic

Nou restaurant Gastronòmic a Escaldes-Engordany.

Cerquem **cuiners,**
cambrers i rentaplats.

Enviar cv a hola@becrestaurant.com

El Periòdic
cerca

Redactor/a

Envia'ns el teu CV a
rrhh@elperiodic.ad

Esports

ELECCIONS A LA FAC

EL PERIÒDIC / P.F.O.

Carolina Poussier juntament amb alguns dels nous membres de la seva junta, ahir després del recompte de vots.

Poussier: l'escollida

La seva candidatura, la continuista, venç amb una diferència de 26 vots a la de l'Sprint Club

POL FORCADA QUEVEDO
ORDINO

La Federació Andorrana de Ciclisme estarà encapçalada els pròxims quatre anys per Carolina Poussier, qui es presentava a la presidència amb una candidatura continuista envers l'anterior mandatari dels darrers 12 anys, Gerard Riart. La seva llista, formada per Joan Turné (vicepresident), Xavi Mora (secretari), Òscar Cabanas (tresorer) i Berta Bassols i Aida Moscoso (vocals), es va imposar ahir per 26 vots a la de l'Sprint Club, amb Enric Fontbernat i Emili Pérez com a cares visibles.

En total, 123 persones de les 287 que podien votar van exercir el seu dret, amb un resultat de 73 paperetes a favor de Poussier enfront de les 47 de Font-

bernat. A més, dos van ser en blanc i un nul. «Estic molt contenta», va dir la nova mandatària després del recompte, mencionant que el resultat «és una resposta a la feina feta aquests dies» i que al darrere hi ha un projecte «important». Per la seva part, Fontbernat va titllar el resultat d'interessant vist el nombre de persones que van votar, fet que va considerar «un èxit pel ciclisme».

Demanada per la prioritat del nou projecte, la ja presidenta va apuntar que és la base, la qual considera que s'ha de reactivar. «No podem deixar que no hi hagi ningú al darrere dels més joves que tenim ara», va dir al respecte. Ara bé, com a punt important més pròxim es troben els Jocs dels Petits Estats: «Hem de treballar per veure quins atle-

tes podem portar i preparar-los el millor possible, a partir d'ara ho farem tot cap aquest sentit». Així mateix, va assenyalar que una altra branca de treball serà fer una feina pedagògica per mantenir els esportistes: «A Andorra és molt difícil viure del ciclisme, i els podríem formar

Carolina Poussier
NOVA PRESIDENTA DE LA FAC

«Hem de veure qui podem portar als Petits Estats i preparar-los el millor possible, ho farem tot cap aquest sentit»

perquè poguessin continuar vinculats amb aquest esport».

Pel que fa a la nova junta, cal apuntar que estarà formada pels sis membres de la candidatura vencedora i se'ls sumarà dos més de la perdedora. Demanat per aquest aspecte, Fontbernat va reconèixer que a hores d'ara encara no saben qui serà: «Sabem que a cada llista tenim un ventall de persones molt ampli i és veure segons els projectes en prioritat qui portarem». En aquest sentit, sobre l'entesa entre les dues candidatures, va afegir que «estarem per recolzar en tot el que faci falta», mentre que Poussier va continuar per la mateixa línia: «Volem que tothom participi, que vinguin i que hi hagi entesa [...] Això és un projecte de país, no de club ni de candidatura». ●

AUTOMOBILISME SOBRE GEL

Les Andbank GSeries tornen a les quatre categories, entre elles els Giand

El campionat incorpora una nova classe monomarca de la mà de Speed Car i elimina els Ice Gladiators

P.F.Q.

ESCALDES - ENGORDANY

El vinent serà el primer any des de fa més de 30 que no tindrà lloc el Trofeu Andros. Amb aquesta premissa, les Andbank GSeries es queden com a l'únic certamen al sud d'Europa que pot acollir curses sobre gel, i això, tal com va apuntar ahir el director del circuit Andorra-El Pas de la Casa, Àlex Bercianos, «és un repte». Un repte que, va afegir, agafen amb la voluntat de donar la màxima qualitat i difusió. Per això, la cita tornarà a acollir quatre categories, una d'elles la reina, els Giand, i n'incorporarà una de nova de la mà de la marca Speed Car.

Entrant al detall, Bercianos va anunciar que mantindran els Side by Side (SDS) i la Clio Ice Trophy, als quals se sumen la recuperació dels Giand i la novetat d'aquesta temporada, la nova classe amb Speed Car. En aquest cas concret, es tracta d'una categoria similar al kart cròs que es feia a l'època, però diferenciant-se perquè serà monomarca. En afegit, va confirmar que a hores d'ara el 75% de les categories estan completes i que treballen per assolir el 'sold-out', doncs estan contactant amb diferents pilots entre els quals es troben internacionals com dels Emirats Àrabs i nacionals.

Pel que fa al calendari, des de l'organització van esmentar que hi haurà un canvi, i és que amb l'eliminació de l'Andros, el qual es feia al desembre, seran les GSeries les que s'avancin per donar el tret de sortida el mes vinent. A més, es mantenen els quatre mítings, el 21 de

Àlex Bercianos i Maria Suárez durant la presentació, ahir al matí.

desembre, l'11 i el 18 de gener i l'1 de febrer. Però, i a demanda dels pilots de fer-los més curts, han decidit dividir els horaris en dos blocs: SDS i Clio Ice Trophy de 16.00 a 20.00 hores i Giand i Speed Car de 21.00 a 00.00 hores. Cal apuntar que els Ice Gladiators s'han eliminat, ja que «l'estratègia comercial del circuit a l'hivern passa per les dues rodes, i malauradament no tenim espai físic ni temporal per acollir més categories», en paraules del director del circuit Andorra-El Pas de la Casa.

Una de les voluntats és atraure més públic resident, motiu pel qual han dut a terme diferents millores i inversions en la instal·lació i la part tecnològi-

El 75% de les categories estan completes i des de l'organització treballen per assolir el 'sold-out'

ca. Així, «s'ha treballat molt» en un sistema de càmeres repartides pel traçat i en la connectivitat a internet. També s'han repartit més pantalles pels aficionats que vagin al circuit i han renovat amb Al Kamel, firma espanyola referent pel que fa als cronometratges. D'altra banda, han implementat una estratègia de comunicació i una de mobilitat per poder fer servir el tercer carril de la GC-2 com aparca-

ment. En darrer lloc, Bercianos va comentar que reactivaran el programa televisiu, d'entorn els 30 minuts, amb diferents canals d'arreu del món amb els quals encara estan acabant de tancar contractes.

DRIFT // Des del circuit Andorra-El Pas de la Casa es va assenyalar que després d'acollir més de 5.000 persones amb l'Eurocrew i la tercera etapa del Campionat d'Espanya de Drift, volen continuar apostant per aquesta modalitat. «Hi estem treballant de cara l'any vinent, la línia és bona i ells [copa espanyola] tenen ganes de tornar, però no tenim el calendari tancat», va indicar Àlex Bercianos. ●

ANA / E.M.

FEDERACIONS I ENTITATS ESPORTIVES

Les llicències de l'esport federat apugen un 6,9% durant el curs 2023/24

En el mateix període s'han atorgat un 2,1% menys de llicències en els esports d'equip

EL PERIÒDIC
ESCALDES - ENGORDANY

Durant la temporada 2023-24, el nombre de llicències esportives del Principat va ser de 9.193, un 6,9% més respecte al curs anterior, segons va fer públic durant la jornada d'ahir el departament d'Estadística. D'aquestes, 3.819 (un 2,1% menys) formaven part de federacions d'esports col·lectius, 4.511 (un 14,8% més) corresponien a federacions d'esports individuals i 863 corresponien a clubs històrics (un 11,8% més).

En els esports col·lectius, les llicències atorgades van ser del 49,5%, mentre que en els esports individuals van suposar el 50,5%. D'entre els esports col·lectius, destacaven les 2.616 llicències de la Federació Andorrana de Futbol (FAF), les quals van disminuir un 13,7% respecte a la temporada anterior. Pel que fa als esports individuals, la federació que englobava una quantitat més elevada de llicències va ser la Federació Andorrana d'Esquí (FAE) amb un total de 790 llicències esportives, una baixada del 20,4% respecte al curs 2022-23.

Si es desglossen les llicències esportives per sexe, en la temporada 2023-24 es constata una presència majoritària d'homes federats, amb un total de 6.524 llicències (71% del total i un 3,4% més que l'anterior curs), enfront de les 2.669 llicències femenines, que suposaven el 29% restant, amb una variació positiva del 16,6% respecte a la temporada anterior.

Per edat, durant la 2023-24 es van registrar 2.423 llicències esportives corresponents a menors d'11 anys (un 26,4% del

Un dels clubs base de futbol femení.

LES XIFRES

13,7%

La disminució de llicències de la Federació Andorrana de Futbol (FAF), d'entre els esports col·lectius.

790

Llicències de la FAE, la qual engloba una quantitat més elevada envers els esports individuals.

3.497

Llicències esportives corresponents a persones majors de 17 anys, és a dir, un 38%.

44

Nombre de beques atorgades del programa Alt Rendiment d'Andorra (ARA) a esportistes d'alt nivell.

total), 1.927 a menors d'entre 11 i 14 anys (un 21% del total), 1.346 llicències de persones d'entre 15 i 17 anys (un 14,6%

del total) i 3.497 de persones majors de 17 anys (el 38% restant). Respecte a les dades del curs 2022-23, destacava la dis-

minució del 6,9% en la franja d'edat entre els 11 i els 14 anys, mentre que les pujades més significatives les van viure la franja dels 15 als 17 anys (20,6%) i dels 0 als 10 anys (15,2%).

En darrer lloc, s'ha de destacar que durant la temporada 2023-24 es van atorgar 44 beques del programa Alt Rendiment d'Andorra (ARA) a esportistes d'alt nivell, cosa que suposava un augment del 41,9% en relació amb la temporada anterior. L'augment més alt va ser en el programa Pre-Elit, passant dels dos a les quatre beques (100%), seguit del programa Joves promeses (25%); programa Promeses (21,1%) i el programa Elit (16,7%). ●

**Ara també obrim
els diumenges al migdia**

de 13 a 15:30

Reserves al +376 828 667

*** TANCAT DIUMENGES NIT I DILLUNS TOT EL DIA ***

SENTENCED FOR DRUG TRAFFICKING

Conviction and expulsion

The defense will file an appeal since, according to the Penal Code, CBD cannot be considered a drug

EL PERIÒDIC / L.G.R

The defense lawyer and the mother of the accused, last Wednesday at noon at the headquarters of the Court.

EL PERIÒDIC
ANDORRA LA VELLA

Last Wednesday, the Court sentenced the accused in the CBD case to 18 months in prison, seven years of expulsion from the country and to the payment of a fine of 3,000 euros, in addition to the court costs arising from the case. The accused has already served more than a third of the sentence in pre-trial detention, a fact that the defense considers decisive for requesting parole immediately.

The defense lawyer, Alfons Clavera, confirmed that he will present an appeal to request the acquittal, defending that CBD cannot be considered a drug ac-

ording to article 281 of the Penal Code. «We will ask for freedom immediately, even though the sentence is not yet final. He has already served five-sixths of the sentence in pre-trial detention, with good behavior, which by law entitles him to a reduction», he explained. Clavera also criticized that the court did not take into account the prohibition error, despite the witnesses and experts provided during the trial. «Despite the evidentiary effort we have made, the court has not considered that the product does not meet the conditions to be considered a toxic drug. This is disappointing», he declared.

The appeal, as detailed by Clavera, has two ways: to ask for total

Mercedes Chamorro

MOTHER OF THE ACCUSED

«It seems very unfair to us. During the trial, on October 24th, we visited several shops and saw that CBD was being sold»

acquittal and to request immediate release, since the time served in prison exceeds that required by law to obtain conditional release. «We will present the request today. It is the court that must decide, but by law he has the right to leave immediately», he said. Despite respecting the sentence, Clavera insisted that the defense cannot be satisfied. «We do not believe that it is a crime to buy or sell CBD with a THC content of less than 0.3%», he indicated, noting that «we will continue to defend that the conditions of Article 281 are not met and we will work to ensure that justice is done».

MORE EVIDENCE IN THE COMPLAINT //

Mercedes Chamorro, mother of the accused, strongly criticized the judicial process stating that, while her son was on trial, it was found that several shops in Andorra continued to sell CBD in flower. «It seems very unfair to us. During the trial, on October 24th, we visited several stores and saw that CBD was being sold. We will bring this evidence to the complaint we have against two police officers for neglecting the duty to prosecute the crime,» declared Chamorro.

The mother explained that she considers it incoherent that only the product that her son was carrying has been the subject of persecution while the sale continued in other establishments. «It's absurd. If it really is illegal, why aren't the stores selling it stopped? It can't be that my son is the only one who pays the consequences», he argued. ●

STRATEGIC CHANGE OF THE FRJ

New strategy to guarantee the sustainability of pensions

They warn of the planned entry into deficit for the year 2027 or 2028

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

The Retirement Reserve Fund (FRJ) announced a strategic change in its investment policy to achieve a net return of between 4 and 4.5% in the medium and long term, equivalent to inflation plus 1%. This goal was described as «ambitious» by the president of the FRJ's management commission, Jordi Cinca, given the «legal restrictions» and the fact that the fund must be prepared to ensure that the money is available when it is necessary to against the payment of pensions. «We must guarantee that, if the time comes to use the money, it can be recovered without significant losses,» Cinca said. This change is based on the need to adapt to market changes and prepare the fund for the expected horizon to which it will be necessary to resort.

The president of the FJR management committee, Jordi Cinca and the president of the CASS, Marc Galabert, during the appearance.

THE FIGURES

275 MILLION

In fixed income, this amount will be managed to preserve capital and minimize costs.

300 MILLION

In indexed variable income, this amount will be used to minimize risks and costs.

835 MILLION

The mixed mandate will receive this amount with the flexibility to invest in fixed and variable income.

230 MILLION

This amount will be dedicated to diversification assets to achieve new sources of profitability.

The new strategy involves an increase in investment in variable income, going from 20% to 25% of assets, while fixed income

is reduced in the same proportion. The management committee will also directly manage 5% of the assets, a change

intended to ensure flexibility and reduce costs. According to the forecasts of the actuarial study, it is planned to reserve 16% of the assets in fixed income to deal with the first repayments that the fund may need, depending on when the deficit of the retirement branch is expected. In this sense, both Cinca and the external advisor Maria Cosan pointed out that the situation of entry into deficit, initially planned for 2024, has been delayed until 2027 or 2028 thanks to the increase in salaried and self-employed workers, which have generated income higher than expected.

The president of the board of directors of the CASS, Marc Galabert, said that the new actuarial study will reflect the positive evolution of the past three years, but he recalled that this does not change the need to reform the system. «The long-term pension model needs to be reconsidered. Even if we gain time, the trend is clear», he emphasized. Finally, and in relation to the end of the year, Cinca confirmed that the fund will close with a return higher than the CPI despite the fall in October, after a few months with record figures. «Neither will we get nervous about short-term fluctuations, nor will we hang medals when things are going well. The key is to have a long-term vision», he concluded. ●

Your leading real estate agency in Andorra.

Our experience guarantees results, realtors since 1988.

(+376) 353 424 / (+376) 379 769

(+376) 747 747

laportella@andorra.ad

Casa Nova Olivet 10 · Ordino

www.laportella.ad

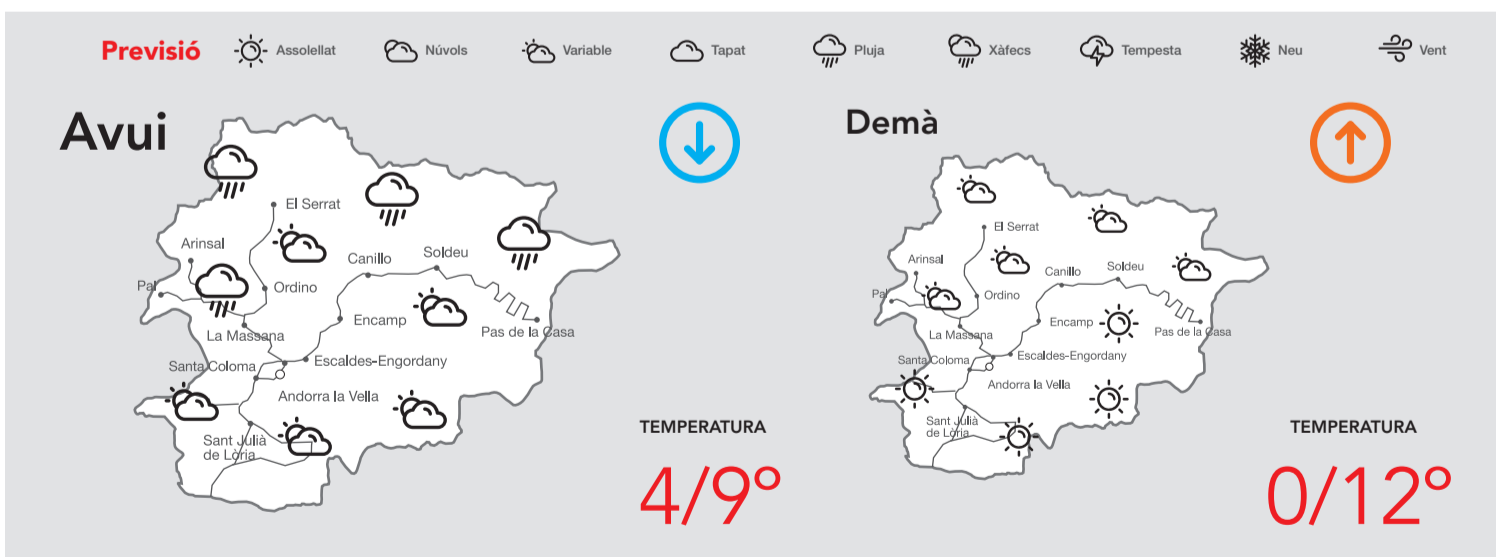

CARTELLERA DE CINEMA

ESTRENA
REPOSICIÓ

EL TEMPS

Visita'ns a: www.astvandorra.com • ASTV-Andorra
C/ del Pedral, 17 Edifici Les Arribes 2on pis Porta 224
AD200 ENCAMP - Principat d'Andorra
TEL (+376) 334 773 • astvandorra@hotmail.com

Subscriu-te al nostre butlletí per rebre les últimes notícies cada matí al teu correu electrònic

PROGRAMACIÓ TV

13.15 La Clau, amb David Domingo

- 07:00 Club Piolet
08:00 Avui serà un bon dia, amb Gabriel Fernández
12:00 Mou-te
12:20 El Trànsit
12:50 Mirades: Els horitzons del gegant de pedra
13:15 La Clau, amb David Domingo
13:45 Informatiu migdia
14:15 La Companyia, amb Xavier Albert
16:00 Informatiu migdia
17:00 El Trànsit
17:30 Club Piolet
18:30 Informatiu France 24
19:00 Mou-te
19:20 El Trànsit
20:00 El cafè de l'Avui serà un bon dia, amb Gabriel Fernández
20:45 Informatiu vespre
21:15 La Companyia, amb Xavier Albert
22:00 Fent Números, amb Jordi Lorente
22:30 Reporters
22:50 El cafè de l'Avui serà un bon dia, amb Gabriel Fernández
23:35 Informatiu vespre
01:00 Area Andorra Difusió

SUDOKU

9x9 Sudoku grid labeled FÀCIL with some numbers pre-filled.

9x9 Sudoku grid labeled NORMAL with some numbers pre-filled.

9x9 Sudoku grid labeled DIFÍCIL with some numbers pre-filled.

Solucions:

9x9 solution grid for the FÀCIL puzzle.

Fàcil:

9x9 solution grid for the NORMAL puzzle.

Normal:

9x9 solution grid for the DIFÍCIL puzzle.

Difícil:

FM

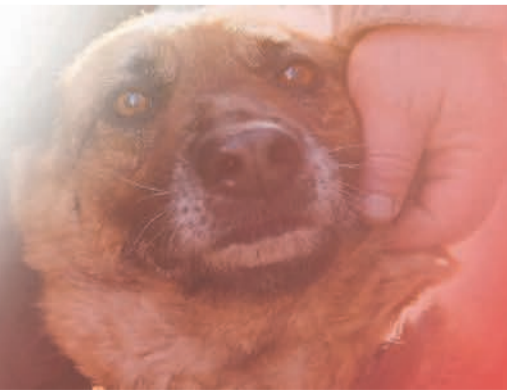
- 88.1 Cadena Dial Andorra
89.0 R7P
89.5 Pròxima FM Andorra
91.4 RNA
92.1 SER Catalunya Andorra
92.6 Els40 Classic Andorra
93.3 Ràdio Valira (Punto ràdio)
93.8 Flaix FM
94.2 RNA
96.0 Andorra 1
98.1 Ràdio Valira (Onda Cero)
100.6 NRJ
101.5 AD Ràdio
101.8 France Inter
102.3 Ràdio Ser P. d'Andorra
102.6 France Musique
103.3 Els40 Andorra
104.0 France Culture
104.6 Catalunya Ràdio
106.0 Ràdio 4
106.8 Ràdio 1
107.2 Ràdio Seu
107.5 Ràdio Principat
107.9 Ràdio 3

Transports

ANDBUS (803 789)
ANDORRA, BARCELONA, PAS DE LA CASA, TOULOUSE, LLEIDA, ALSINA GRAELLS (827 397), CAMINO BUS LAZARA (865 500), HISPANO IGUALADINA (902 447 726), HISPANO ANDORRANA (807 000), MONTMANTELL (807 444), DIRECT BUS-NADAL JULIÀ (805 151), SOLDEVILA (Amb reserva prèvia 828 117), TAXIS: ATA (863 000 / 861 005), MÉS TAXI (828 000 / 862 488), TAXI EXPRES (812 345)

Farmàcies de guàrdia
Divendres 22: F. El Consell C/ Prat de la Creu 87 Andorra la Vella Tel. 819219
Dissabte 23: F. Pasteur Av. Meritxell 84 Andorra la Vella Tel. 800970
Diumenge 24: F. El Consell C/ Prat de la Creu 87 Andorra Tel. 819219
Dilluns 25: F. Galeno 2 Av. Meritxell 91 Andorra la Vella Tel. 820107
COOPERATIVA INTERURBANA ANDORRANA
Tef: 00 34 806.555 - Web: www.interurbana.ad

gos SOS
Compten amb tu

Adopta Associa't
gos-sos.org
+376 818 451

LAURA
GÓMEZ RODRÍGUEZ

FITXA

DIRECCIÓ

Eric Bress, J. Mackye Gruber

GUIÓ

Eric Bress i J. Mackye Gruber

INTERPRETACIONS

Evan Treborn:
Ashton Kutcher
Kayleigh Miller:
Amy Smart
Lenny: Elden Henson
Tommy: William Lee Scott

MÚSICA

Michael Suby

GÈNERE

Thriller i drama

PUNTUACIÓ

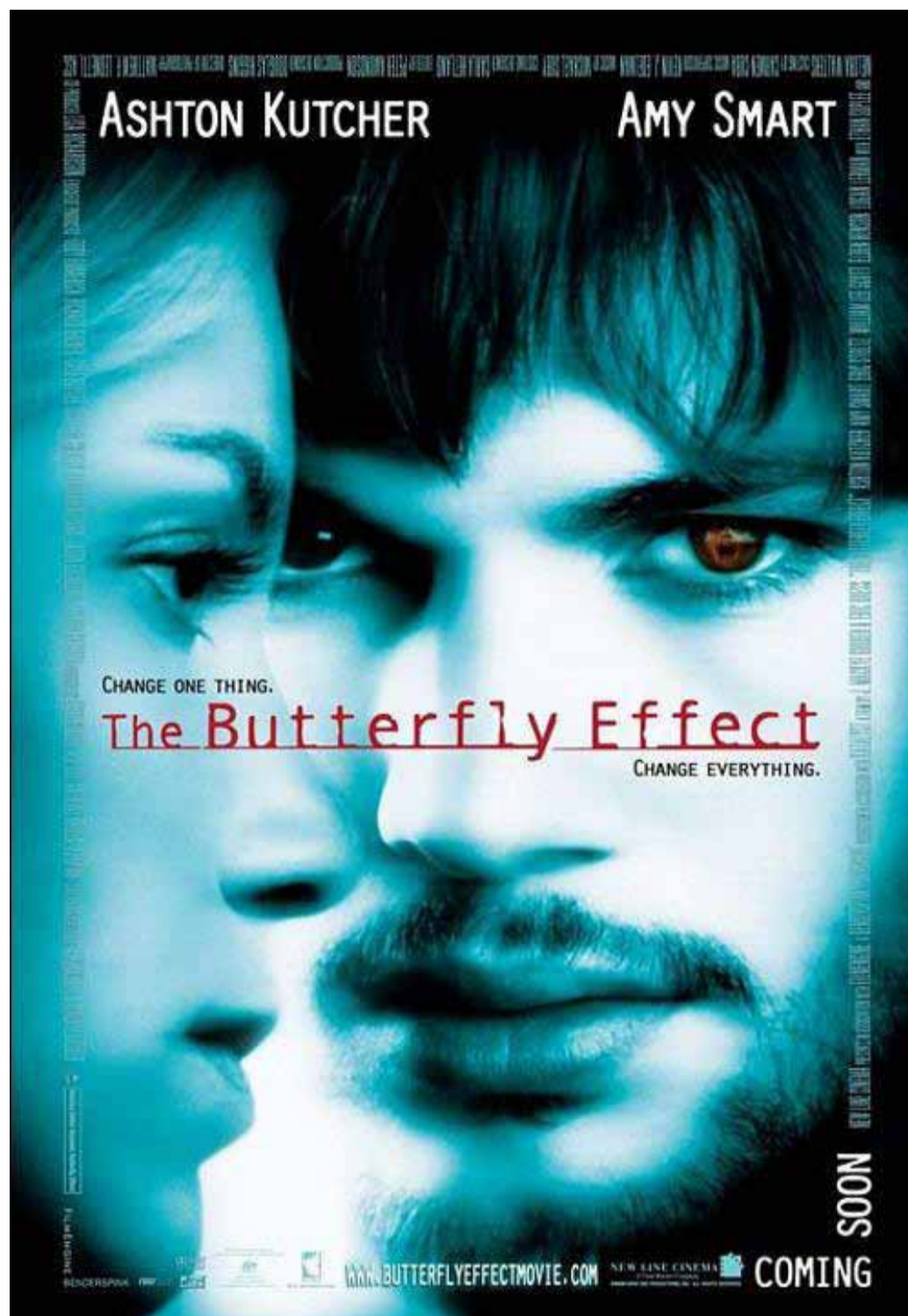

PLATAFORMES

L'EFECTE PAPALLONA (2004)

FILMAFFINITY

FILMAFFINITY

SINOPSI

Evan Treborn, un jove que lluita per superar dolorosos records de la seva infància, descobreix una tècnica que li permet anar enrere en el temps i ocupar el cos del seu jo infantil per canviar el curs de la seva tràgica història. Però aviat s'adona que qualsevol petit canvi en el passat pot alterar enormement el seu futur.

COMENTARIS

'L'Efecte Papallona' (2004) explora els efectes imprevisibles del viatge en el temps, un tema fascinant i complex. La pel·lícula, amb un to intens i emocional, manté l'espectador en suspens durant tota la trama, amb girs inesperats que qüestionen la naturalesa del destí i les nostres decisions. Ashton Kutcher ofereix una interpretació sòlida, destacant la lluita interna del seu personatge per corregir els errors del passat. La pel·lícula aconsegueix captar l'atenció per la seva profunditat psicològica.

POMPES FÚNEBRES
DE LES VALLS*Fem més fàcils els moments més difícils*www.pompesfunebresdelevalls.com Tels.: 866 632 - 807 180
info@pompesfunebresdelevalls.com